

polonia węgierska

a magyarországi lengyelek havilapja

**WSPÓLNE ŚWIĘTOWANIE DNIA PRZYJAŹNI
POLSKO-WĘGIERSKIEJ**

**AMBASADOR
ROMAN
KOWALSKI
LAUREATEM
NAGRODY
IM. JÓZSEFA
ANTALLA**

**EGER STOLICĄ
POLSKO-
WĘGIERSKIEGO
BRATERSTWA**

**HALINA CSÚCS
POLSKIM
RZECZNIKIEM
W PARLAMENCIE**

DZIEŃ PRZYJAŹNI POLSKO-WĘGERSKIEJ

UROCZYSTA MSZA W EGRERSKIEJ BAZYLICE, NA ZDJ. M. IN. PREZYDENCI POLSKI I WĘGIER Z MAŁŻONKAMI ORAZ AMBASADOR R. KOWALSKI Z MAŁŻONKĄ

DZIEŃ POLSKO-WĘGERSKIEJ PRZYJAŹNI W VESZPRÉM

TABLICE A. CZAHROWSKIEGO I H. DEMBIŃSKIEGO W EGERZE

PREZYDENT RP BRONISŁAW KOMOROWSKI I KS. KAROL KOZŁOWSKI, PROBOSZCZ POLSKIEJ PARAFII W BUDAPESZCIE

WITAMY

3 Przyjaźń na piątkę

Agnieszka Janiec-Nyitrai

KRONIKA

4 Dzień Polsko-Węgierskiej Przyjaźni

4 Prezydent Komorowski na ELTE

Dorota Várnai

5 Obchody Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej

6 Polskie przedstawicielstwo w ZN Węgier

6 Harcerze z Limanowej w Egerze

6 Szolnok: wiosenne spotkanie z historią

7 Tłusty czwartek w Újpeszcie

Asia Priszler

7 Kwiaty i mężczyźni - czyli Dzień Kobiet w "Bemie"

7 Jak się bawić, to się bawić, czyli tradycyjny Bal Polonii

8 Węgierska prapremiera filmu "Wątesa - człowiek z nadziei"

8 Dzień Kobiet w Domu Polskim

Małgorzata Soboltyński

9 OSP na Targach Designu

9 Modlitwa przy Dębie Pamięci

Asia Priszler

9 Nowe oblicze polsko-węgierskiej przyjaźni

Renata Winerowicz-Papp

10 Budapeszt: 220. urodziny gen. Józefa Bema

10 Gurál szótár

Fekete Dénes

11 Ambasador Roman Kowalski laureatem nagrody im. J. Antalla

11 Węgry ponownie otworzyły swój Konsulat Generalny w Krakowie

12 Polacy na obchodach święta narodowego Węgier

12 Győr: uroczystość przy pomniku Polsko-Węgierskiej Przyjaźni

12 Magyar-Lengyel Barátság Napja az esztergomi Levéltárban

Csombor Erzsébet

12 Nyíregyháza: Dzień Polsko-Węgierskiej Przyjaźni

12 Tata: spotkanie młodzieży miast partnerskich

13 Dom Polski: wystawa i urodziny

13 Eugeniusz Korek nowym prezesem "Bema"

13 "Marzanno, Marzanno, zimowa pannol!"

Małgorzata Paloma Juhász

13 Eger: wieczory filmów polskich

13 Odstąpienie tablicy gen. J. Bema w Keszthely

14 Kościół w Orawce-perła architektury drewnianej

Małgorzata Soboltyński

15 W dniu pogrzebu Jana Pawła II

Konrad SutarSKI

15 Marzec w XIII dzielnicy

16 "Na polską nutę"

16 I. Kőbányai Lengyel Dalostalálkozó

Danka Zoltán

17 Dzień Przyjaźni Polsko-Węgierskiej w Újpeszcie

Asia Priszler

CO BYŁO, CO BĘDZIE

18 Co było, co będzie

Z ŻYCIA POLSKIEJ SZKOŁY NA WĘGRZECH

20 Wspomnienia o Powstaniu Warszawskim

Ewa Rónay

REFLEKSJE

20 Ciało zmarłych wstanie, żywot wieczny

Agnieszka Janiec-Nyitrai

Przyjaźń na piątkę

Tegoroczne Dni Przyjaźni Polsko-Węgierskiej odbyły się w Egerze. Spróbujmy w związku z tym uchwycić, jaka właściwie jest ta nasza przyjaźń? Albo jaka powinna być? Przyjrzyjmy się temu trudnemu do uchwycenia fenomenowi z perspektywy Egeru właśnie i spróbujmy uchylić rąbka tysiącletniej tajemnicy:

1. Silna, wytrawna, elegancka, legendarna, nie przesłodzona – jednym słowem taka, jak sławne wino Egri Bikavér.

2. Gorąca, lecznicza, odżywcza, lecząca anemię i kojąca system nerwowy, niczym woda z egerskich źródeł termalnych.

3. Nie na pokaz, nieco skryta, skromna, ale jednocześnie magiczna, niepowtarzalna, niejednoznaczna, niczym atmosfera egerskich piwniczek wykutych w wulkanicznej skale, których korytarze-labirynty kłębią się pod miastem, szczególnie w Dolinie Pięknej Pani.

4. Niepokonana, niepokorna, ofiarna, gotowa do wyrzeczeń w chwilach istotnych, niczym samo waleczne miasto Eger, które w roku 1552 nie poddało się podczas niemal czterdziestodniowego tureckiego oblężenia.

5. Nieco egzotyczna, niezrozumiała przez inne środkowoeuropejskiej narody, niczym wyrastające jak spod ziemi pamiątki po Turkach, którzy pozostawili po sobie w Egerze minaret (najbardziej wysunięty na północ zabytek turecki w ogóle) i łaźnie tureckie.

Jednym słowem – przyjaźń na piątkę!

Agnieszka Janiec-Nyitrai

Barátságból jeles!

Az idei Lengyel-Magyar Barátság Napjának fő rendezvényei Egerben voltak. Tegyük rá kísérletet, hogy leírjuk a lényegét: tulajdonképpen milyen is a barátságunk? Vagy milyennek kellene lennie? Egri szemszögből vizsgáljuk meg ezt a nehezen megfogható kérdést, és próbáljuk megfejteni az ezeréves titkot:

1. Erős, nagymúltú, elegáns, legendás, nem túlédés – egyszóval olyan, mint a híres Egri Bikavér.

2. Magas hőfokú, gyógyhatású, üdítő, vérszegénységet orvosló, az idegrendszerre nyugtató hatása – csakúgy, mint az egri termálvíz.

3. Nem látványos, sőt, visszafogott, szerény, mégis varázslatos, megismételhetetlen, összetéveszthetetlenül hangulatos – mint a vulkanikus sziklákba vágott egri pincék, melyek labirintus-folyosói a város alatt tekeregnek, javarészt a Szépasszony-völgyben.

4. A sorssal dacoló, bevehetetlen, áldozatos, a lemondásra fontos pillanatokban készen álló – mint az ostromlott egri vár, amely 1552-ben nem adta meg magát a majdnem negyvennapos török ostromnak.

5. Némileg egzotikus, más közép-európai nemzetek által értetlenül szemlélte – olyan, mint a törökök által hátrahagyott, város fölé magasodó emlékek Egerben: a minaret (a legészakabbra található iszlám műemlék) és a török fürdők.

Egyszóval – barátságból jeles!

Janiec-Nyitrai Agnieszka

DZIEŃ POLSKO-WĘGERSKIEJ PRZYJAŹNI

22 marca Eger był stolicą obchodów Dnia Polsko-Węgierskiej Przyjaźni.

Dzień Polsko-Węgierskiej Przyjaźni, to jedyne w swoim rodzaju święto, zostało zapoczątkowane uroczystością, która odbyła się 24 marca 2006 roku. W tym dniu nastąpiło w Győr odsłonięcie pomnika Przyjaźni Polsko-Węgierskiej, jak również został podpisany dokument zwany „Deklaracją z Győr”.

Od 17 marca w Egerze odbywał się tydzień polsko-węgierskiej przyjaźni. Z tej okazji przygotowano szereg wystaw, koncertów i spotkań. 17 marca przy tablicy ku czci Dembińskiego odbyła się uroczystość składania wienieców, a następnie w Bibliotece im. Sándora Bródyego spotkanie dotyczące polskiej literatury współczesnej. 19 marca w auli Szkoły Wyższej im. Károlya Eszterházyego otwarta została wystawa prac Krzysztofa Duckiego. 20 marca w Hotelu Termal prezentowano polskie i węgierskie wina. Również 20 marca w Domu Sztuki Györgya Kepesa odbył się wernisaż Pawła Karnowskiego oraz tuż. twórców polonijnych pt. „Alla Polaca”, a w kinie Urania w Egerze obejrzeć było można film Andrzeja Wajdy „Waleśa – człowiek z nadziei”. 21 marca na polskiej kwaterze cmentarza Kisasszony odbyła się podniosła uroczystość ku czci spoczywających tam polskich wojskowych, a 21 i 22 marca na placu Károlya Eszterházyego prezentacja polskich walorów turystycznych i gastronomicznych. „Polsko-węgierski dąb” – symbol przyjaźni obu krajów jest tematem wystawy, której wernisaż odbył się 21 marca w Centrum EKMK. Tego samego dnia również w Centrum EKMK otwarto wystawę fotograficzną, poświęconą Przemysłowi – miastu partnerskiemu Egeru, a w Muzeum Zamkowym wystawę „Przemysł – bastion Monarchii Austriacko-Węgierskiej”, a następnie na murach zamku odsłonięto tablicę pamięci Adama Czahrowskiego, polskiego poety wojskowego, współczesnego Bálintowi Balassiemu. Wieczorem w hali sportowej odbyły się koncerty zespołów polskich i węgierskich, a ze strony polskiej wystąpił „Aznapi” i „Polska Cosa”. Poza tym tego dnia odbywały się koncerty muzyki organowej i folklorystyczne – między innymi w Centrum EKMK wystąpił zespół Pieśni i Tańca „Przemysł”, a potem zorganizowano tam polsko-węgierski dom tańca.

Również 21 marca prezydent Bronisław Komorowski odwiedził Polonistykę Uniwersytetu ELTE w Budapeszcie, gdzie wygłosił wykład, a także wraz z prezydentem Anderem odsłonił tablicę upamiętniającą Emanuela Korompaya. (Emanuel Korompay (1890-1940) to węgierski nauczyciel akademicki, m.in. historyk na Uniwersytecie Warszawskim, który przyjął obywatelstwo polskie. Był kapitanem administracji Wojska Polskiego; więziony w obozie w Starobielsku, został zamordowany wiosną 1940 roku w Charkowie).

Najważniejsze obchody tegorocznego Dnia Polsko-Węgierskiej Przyjaźni odbywały się w sobotę 22 marca. Z tej okazji do miasta zjechali prezydenci Polski i Węgier wraz z małżonkami, Ambasador RP na Węgrzech i Węgier w Polsce, przedstawiciele rządów obu krajów, parlamentarzyści, goście z miast partnerskich, biznesmeni. Tym razem dość licznie reprezentowana była węgierska Polonia. Obchody rozpoczęła sprawowana w egerskiej bazyle uroczysta polsko-węgierska msza święta, następnie prezydenci Komorowski i Ader (przy wejściu do zamku) odsłoniли tablicę pamięci polskich uchodźców oficerów i żołnierzy, którzy od września 1939 roku do marca 1944 przebywali w zorganizowanym tam obozie dla uchodźców, znajdując schronienie na

przyjaznej ziemi węgierskiej. Goście obejrzezi też pokaz walk historycznych grup rekonstrukcyjnych, w tym „Legionu Polskiego”.

Oficjalne spotkanie galowe odbyło się w Teatrze im. Gézy Gárdonyiego, gdzie burmistrz Egeru László Hábis oraz prezydenci Bronisław Komorowski i János Ader wygłosili okolicznościowe przemówienia, a prezydent Komorowski zaakcentował, że to braterstwo broni i interesów łączy Polaków i Węgrów współcześnie, ale „pozostała stara zasada, że bezpośrednie relacje polsko-węgierskie są w zasadzie pełne tylko dobrych emocji”. Podkreślił, że polsko-węgierską przyjaźnią warto też wzbogacać współpracą gospodarczą. Zaznaczył, że współpraca ta rozwija się obecnie znakomicie, a polskie i węgierskie firmy potrafią przekuć przyjaźń między naszymi narodami na sukcesy ekonomiczne z korzyścią i dla Węgrów, i dla Polaków.

Podczas gali odbyło się przekazanie symbolicznej flagi Dnia Polsko-Węgierskiej Przyjaźni – z rąk burmistrza Egeru przejął ją wiceprezydent Katowic, Michał Luty – w 2015 roku gospodarzem święta będzie właśnie to miasto. Spotkanie uświetniły występy dwóch zespołów węgierskich: tańca ludowego „Lajtha László Néptáncgyűttes” oraz muzyki ludowej „Gajdos Népzenei Együttes”. Po południu w kinie Urania odbywał się pokaz filmów Grzegorza Łubczyka, a także koncerty zespołów muzycznych oraz wieczór polsko-węgierskiej przyjaźni.

Dzień Przyjaźni stwarza możliwość wspólnego corocznego świętowania, a jego centralne obchody na przemian w jednym roku obchodzone są w Polsce, a w następnym na Węgrzech.

BBSz., foto: B. Pál

Lengyel-Magyar Barátság Napja

Idén Egerben zajlottak a Lengyel-Magyar Barátság napjának fő ünnepi rendezvényei. A városban március 17-én a Lengyel-Magyar Barátság Hete kezdődött. Ebből az alkalomból számos kiállítás, koncert és találkozózt készítettek elő (Dembiński emléktábla koszorúzás, kortárs lengyel irodalmi est, Krzysztof Ducki kiállítása, lengyel és magyar borkóstoló, Paweł Karnowski kiállítása, Waleśa – a remény embere című film vetítése, megemlékezés a Kisasszony temetőben található lengyel katonasíroknál, lengyel turistai és gasztronómiai bemutató, kiállítás Lengyel-magyar tölgycímme). Eger testvérvárosáról, Przemyslről fotókiállítás nyílt, a Vármúzeumban pedig Przemysł – az Osztrák-Magyar Monarchia bástyája címmel lehetett kiállítást megtekinteni. A várfalon Adam Czahrowski lengyel hadiköltő emléktábláját avatták fel, a sportcsarnokban lengyel (pl. Aznap, Polska Cosa) és magyar együttesek adtak koncerteket. Az orgonamuzsika, a népzene és a tánc ház kedvelői is találhattak maguknak programot (pl. fellépett a Przemysł ének- és táncgyűttes). Az ünnepségsorozat fő rendezvénye március 22-re esett, ezen a napon a lengyel és a magyar állam számos fő tisztviselője megjelent, élükön a lengyel és a magyar államfővel, valamint a polónia is jelentős számban képviseltette magát. Az egri bazilikában tartott ünnepi lengyel-magyar szentmisét követően felavatták a II. világháborús egri menekülttábor lakóinak emléktábláját, majd a történelem fontos csatáinak előképeit mutatta be (többek között) a „Lengyel Légio”. A Gárdonyi Géza Színházban megartott galarendezvényen az egri polgármester és az államfők ünnepi beszédekkel mondtak. Eger átvette Katowicétől a Lengyel-Magyar Barátság Napja vándorzásfőjót, majd a Lajtha László Néptáncgyűttes és a Gajdos Népzenei Együttes lépett föl. Délután az Urania moziban Grzegorz Łubczik filmeket vetítettek. A nap koncertekkel, illetve lengyel-magyar esttel fejeződött be.

PREZYDENT KOMOROWSKI NA ELTE

W bieżącym roku doroczne obchody Dnia Przyjaźni Polsko – Węgierskiej odbywały się ponownie na Węgrzech, tym razem w pięknym i dobrze znanym Polakom mieście Eger. I w tym roku prezydent RP wziął udział w tradycyjnych już obchodach. Częścią bogatego programu były odwiedziny pary prezydenckiej na Wydziale Nauk Humanistycznych uniwersytetu ELTE w Budapeszcie.

Podczas gdy prezydent Bronisław Komorowski spotkał się z rektorem uniwersytetu, jego małżonka odwiedziła Katedrę Filologii Polskiej na ELTE, odnowioną niedawno dzięki staraniom Ambasady Polskiej w Budapeszcie, budapeszteńskiego Instytutu Polskiego oraz Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech. Pani Anna Komorowska zapoznała się z pracownikami naukowymi katedry, z jej historią i spotkała się ze studentami polonistyki. Poinformowała także o prezencie dla katedry, który co prawda nie dotarł jeszcze do Budapesztu, ale z pewnością przyczyni się do wprowadzenia innowacyjnych metod nauczania – polonistyka otrzyma od pani prezydentowej tablicę multimedialną.

Prezydent Komorowski po spotkaniu z rektorem wygłosił przed pracownikami naukowymi uniwersytetu, studentami ELTE oraz pozostałymi zaproszonymi gośćmi wykład, który licznie zgromadzona publiczność przyjęła z wielkim zainteresowaniem. Prezydent, nawiązując do tego, że obecny rok w Polsce został ogłoszony Rokiem Wolności, wykład swój poświęcił właśnie wolności, wywalczonej przez Polaków kolejny raz 25 lat temu. Prezydent mówił o wielowiekowych kontaktach między Polakami i Węgrami. Podkreślił, że tradycje więzi przyjaźni, łączące nasze narody, mają związek właśnie z umiłowaniem przez nie wolności, która dla obu narodów stanowi największą wartość, za którą wielokrotnie w historii dawnej i współczesnej – bratankowie z Polski i Węgier wspólnie przelewali krew. Prezydent Komorowski przypomniał lata 80., lata działalności Solidarności, lata stanu wojennego w Polsce, a także swoją rolę w ówczesnych zabiegach o nowy kształt ojczyzny. Mówił o tym, że każdy z nas ma swoje marzenia i swoją wizję wolności, ale na szczęście indywidualne marzenia łączą się we wspólny sen o wolności. W 1989 roku te wspólne marzenia spełniły się, a Polska i Węgry nie tylko razem odzyskały wolność, ale dalej razem kroczą drogą przez wolność. Każde pokolenie ma swoją własną historię o wolności, zawsze jednak ważnym zadaniem będzie walka „za naszą i naszą wolność”. Dzisiaj Polska całym sercem wspiera w swojej walce o wolność naród ukraiński.

Zanim prezydent Komorowski opuścił salę, dziekan Wydziału Nauk Humanistycznych, Tamás Dezső wręczył mu medal pamiątkowy ELTE, który dostają wybitni goście tego uniwersytetu, a prezydent przekazał dziekanowi plakat Solidarności z datą pierwszych wolnych wyborów parlamentarnych.

Po wykładzie prezydent Komorowski wraz z prezydentem Węgier Jánosem Áderem odsłonił tablicę pamiątkową, upamiętniającą Emanuela Korompaya – postać uosabiającą wspólne, polskie i węgierskie dążenia do wolności. Emanuel Korompay, Węgier, jeden z pierwszych lektorów języka węgierskiego na Katedrze Hungarystyki Uniwersytetu Warszawskiego, w 1939 roku wstąpił do Wojska Polskiego, a po klęsce wrześniowej wraz z pozostałymi tysiącami polskich oficerów dostał się do sowieckiej niewoli i zginął rozstrzelany w Charkowie.

Na zakończenie uroczystości obaj prezydenci posadzili na terenie kampusu dąb przyjaźni polsko – węgierskiej, który niech będzie symbolem dalej kwitnącej – dziś w warunkach pokoju i wolności – przyjaźni między naszymi narodami.

Dorota Várnai

A LENGYEL KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK LÁTOGATÁSA AZ ELTE-^{II}

Az idei Magyar – Lengyel Barátság Napjának ünnepségeire Magyarországon került sor, a lengyelek által is ismert és kedvelt Eger városában. Idén is eljött Magyarországra a Lengyel Köztársaság elnöke, Bronisław Komorowski és felesége, Anna Komorowska asszony. Gazdag ünnepi programjuk része volt az ELTE Bölcsészettudományi Karán tett látogatásuk.

Amíg Komorowski elnök az ELTE rektorával tárgyalt, felesége meglátogatta az ELTE Lengyel Filológiai Tanszékét, amelyet nemrégiben a budapesti Lengyel Nagykövetség, a budapesti Lengyel Intézet, valamint az Országos Lengyel Önkormányzat hathatós támogatásával sikerült teljes mértékben felújítani. Komorowska asszony megismerkedett a tanszék oktatóival, a tanszék történetével, és találkozott a lengyel szakos hallgatókkal is. Elmondta, hogy egy multimedialis táblát ajándékozik a tanszéknek.

A lengyel köztársasági elnök a BTK tanácstermében előadást tartott, amelyet nagy érdeklődéssel hallgattak az egybegyűlt egyetemi oktatók, hallgatók és meghívott vendégek. Az elnök a szabadságról beszélt, miután az idei év Lengyelországban a Szabadság Éve. Beszélt a több évszázados magyar – lengyel kapcsolatokról, amelyek még a középkorba nyúlnak vissza. Hangsúlyozta az a tény, hogy a magyar – lengyel barátságnak az alapja, mely oly régóta összekapcsolja a két nemzetet, éppen a szabadságvágy, hiszen mindkét nemzet számára a szabadság a legnagyobb érték. A múltban, de a jelenben is a lengyelek és magyarok sokszor váltva ontották a véruket a szabadságért. Az elnök felidézte a 80-as évek történéseit, a Szolidaritást, a hadi állapot éveit, a saját harcát a szabad hazáért. Azt mondta, hogy mindenkinek vannak saját álmai és saját elképzelései a szabadságról, de szerencsére az egyéni vágyak összefonódnak egy közös álommal a szabadságról. 1989-ben ez az álom valóra vált, de a lengyelek és a magyarok nem csak kiharcolták a szabadságot, továbbra is együtt lépnek a szabadság útján. Minden nemzedéknek megvan a maga története a szabadságról, de ne feledjük el, hogy mindig is fontos küldetés a harc mások szabadságáért is. Ma Lengyelország teljes szívvel támogatja az ukrán nemzet által a szabadság nevében vívott harcot.

Az előadás után Dezső Tamás, az ELTE Bölcsészettudományi Karának dékánja átadta a lengyel államfőnek az Eötvös Loránd Tudományegyetem névadója, báró Eötvös Loránd születésének 150. évfordulójára vert jubileumi ezüst emlékérmét, Komorowski elnök pedig az első szabad választásokra emlékeztető Szolidaritás-plakátot adta át a bölcsészkar dékánjának.

Ezek után Bronisław Komorowski és Áder János, Magyarország köztársasági elnöke felavatták a Gólyavár falán elhelyezett Korompay Emanuel emléktábláját. Korompay Emanuel a magyar és lengyel szabadságvágy megtestesítője, első magyar lektora volt a Varsói Egyetem magyar tanszékének, 1939-ben kapitányi rangban bevonult a Lengyel Hadseeregbe, a szeptemberi vereség után pedig lengyel tisztek ezreivel együtt a katyni vérengzés áldozatává vált. Végül a két államfő együtt elültette a magyar – lengyel barátság tölgyfáját, amely jelképe legyen a, most már béke és szabadság mellett, fejlődő magyar – lengyel barátságnak!

Várnai Dorota

Obchody Dnia Przyjaźni Polsko – Węgierskiej

W dniu 19 marca br. w auli Wyższej Szkoły im. Károlya Eszterházygo w Egerze, Andrzej Kalinowski, Konsul RP w Budapeszcie otworzył wystawę prac artysty grafika i plakacisty Krzysztofa Duckiego.

Znany polski artysta, tworzący na Węgrzech, jest czołowym węgierskim grafikiem, którego prace promowały m.in. węgierskie przewodnictwo w Radzie Unii Europejskiej.

Wystawa jest jednym z elementów programu kulturalnego Polsko – Węgierskiego Tygodnia Przyjaźni, którego zwieńczeniem jest Dzień Przyjaźni Polsko – Węgierskiej, obchodzony corocznie 23 marca.

W ramach obchodów Dnia Przyjaźni Polsko – Węgierskiej, którego gospodarzem w roku bieżącym był Eger, odbyły się liczne imprezy towarzyszące o charakterze kulturalnym i wspomnieniowym. Na egerskim cmentarzu w kwaterze polskich uchodźców, zmarłych w latach II wojny światowej w mieście, Andrzej Kalinowski, Konsul RP w Budapeszcie wraz z prezydentem Egeru, László Habisem oraz Robertem Chomą, prezydentem Przemyśla, miastą partnerskiego Egeru, przewodniczącą miejskiego Samorządu Narodowości Polskiej, Jadwigą Floriańską, oraz przedstawicielami Polonii i gości złożyli wieniec.

Na zamku egerskim Konsul otworzył wystawę przygotowaną przez Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej, która dokumentuje losy Twierdzy Przemyśl i służących w niej w czasie I wojny światowej Węgrów. Dodatkowo otwarto również wystawę fotografików przemyskich, ukazującą współczesne oblicze miasta. Uroczystości uświetnił m.in. Przemyski Chór Kameralny, który wystąpił w egerskiej bazylce.

W dniu 23 marca br. w ramach obchodów Dnia Przyjaźni w XXI dzielnicy Budapesztu – Csepel Konsul Andrzej Kalinowski w imieniu Ambasady RP w Budapeszcie złożył kwiaty pod tablicą upamiętniającą transport amunicji i sprzętu wojskowego, który dotarł z Csepel do Polski w przededniu Bitwy Warszawskiej, oraz pod tablicą upamiętniającą ks. Jerzego Popiełuszkę. Następnie wraz z burmistrzem dzielnicy Csepel, panem Szilárdem Némethem, odsłonił wystawę przedstawiającą działalność ks. Popiełuszki. W uroczystościach brali udział przedstawiciele Sejmu RP, delegacji miast partnerskich Csepel – Szczecina, Kielc i Wołomina oraz budapeszteńska Polonia.

(info. AK, foto. Konsulat RP)

A Lengyel-magyar Barátság Napja keretében, amelynek az idén Eger volt a házigazdája, számos kulturális és visszaemlékező jellegű rendezvényre került sor. Andrzej Kalinowski úr, a Lengyel Köztársaság budapesti Konzulja, Habis László úrral, Eger Polgármesterével, Robert Choma úrral, Przemyśl – Eger Város lengyel partnervárosa – Polgármesterével, Jadwiga Floriańskával, a város Lengyel Nemzeti Önkormányzata elnökével, valamint az ott élő lengyel kolónia képviselőjével együtt koszorúkat helyeztek el az egri temetőben levő, a II. világháború éveiben meghalt lengyel menekültek sírparcelláján.

Az egri várban Konzul úr megnyitotta a Przemyśl és Vidéke Nemzeti Múzeuma által rendezett kiállítást, amely a Przemyśli Erőd és az első világháború során ott szolgáló magyar katonák sorsát dokumentálja. Ezen kívül bemutatták a przemysli fotóművészek a város jelenlegi arcát bemutató fotókiállítását. A kulturális programot a Przemyśli Kamarakórus tette teljessé, amely az egri bazilikában lépett fel.

A Lengyel-magyar Barátság napja keretében Budapest XXI. kerületében, Csepelen Andrzej Kalinowski Konzul úr a Lengyel Köztársaság budapesti Nagykövetsége nevében virágot helyezett el a Csepelről Lengyelországba a Varsói Csátát megelőző napokon érkezett lövész és katonai felszerelés szállítmány emlékére felállított emléktáblánál, valamint Jerzy Popiełuszko atya emlékét őrző emléktábla előtt. Ezzel Németh Szilárd úrral, Csepel Polgármesterével együtt megnyitotta Jerzy Popiełuszko atya tevékenységét bemutató kiállítást. Az ünnepségeken részt vettek a lengyel Sejm, a partneri városok – Csepel, Szczecin, Kielce és Wołomin képviselői, jelen voltak a budapesti lengyel kolónia tagjai.

Polskie przedstawicielstwo w ZN Węgier

Z radością informujemy, że w wyniku wyborów, które odbyły się na Węgrzech w dniu 6 kwietnia 2014 roku, po raz pierwszy w historii węgierskiego parlamentaryzmu swojego przedstawicielstwa doczekała się nasza narodowość. Rzecznikiem spraw polskich wybrano dr Csúcs László Györgyné, obecną przewodniczącą Ogólnokrajowego Samorządu Narodowości Polskiej na Węgrzech. Oprócz Polaków 6 kwietnia rzeczników narodowościowych wybierali przedstawiciele 12 pozostałych oficjalnie uznanych narodowości: Romowie, Niemcy, Słowacy, Chorwaci, Serbowie, Bułgarzy, Rusini, Ormianie, Grecy, Ukraińcy, Słoweńcy i Rumuni. Żadna z narodowości nie zdołała wybrać posła do ZN Węgier. Prawo udziału w wyborach miały osoby, które uprzednio zarejestrowały się na odpowiednich listach narodowościowych.

(b. fot. b.)

Lengyel képviselő a magyar Országgyűlésben

Örömmel tesszük közzé a lengyel nemzetiség által régóta várt hírt: a 2014. április 6-án megtartott választások eredményeként a magyar parlamentarizmus történetében először lesz saját képviselője a magyar Országgyűlésben. Lengyel szószólónak választották dr. Csúcs László Györgynét, az Országos Lengyel Önkormányzat jelenlegi elnökét. Április 6-án a lengyel mellett a többi hivatalosan elismert 12 nemzetiség (roma, német, szlovák, horvát, szerb, bolgár, ruszin, örmény, görög, ukrán, szlovén és román) is választott nemzetiségi szószólót. Egyik nemzetiségnek sem sikerült parlamenti képviselőt állítani. A szavazáson azok a személyek vehettek részt, akik előzőleg

kérvényezték a nemzetiségi névjegyzékbe való vételüket.

Harcerek z Limanowej w Egerze

Kulminacyjnym elementem programu tegorocznych oficjalnych obchodów Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej w Egerze – stolicy komitatu Heves na Węgrzech – była uroczysta msza święta celebrowana 22 marca (sobota) w tamtejszej bazylice, w której uczestniczyli m.in. prezydenci: Węgier – János Áder i Polski – Bronisław Komorowski wraz z małżonkami. W egerskiej bazylice modliła się także młodzież z limanowskich szkół gimnazjalnych i średnich pod opieką pani wicedyrektor dh przew. Grażyny Nowak i prezesa Stowarzyszenia Historii Ożywionej Jabłonec 1914, Marka Sukiennika.

(info. MS)

Szolnok: wiosenne spotkanie z historią

W dniu 8 marca Samorząd Narodowości Polskiej oraz Klub Polsko-Węgierski w Szolnoku były organizatorami cyklu uroczystości upamiętniających ważne wydarzenia z polsko-węgierskiej historii, a przede wszystkim marcową bitwę pod Szolnokiem, która odbyła się w 1849.

Program z udziałem Ambasadora RP na Węgrzech Romana Kowalskiego, burmistrza Szolnoku Ferencza Szalayiego, kierownika Referatu Konsularnego Ambasady RP w Budapeszcie Andrzeja Kalinowskiego, konsula honorowego RP w woj. Csongrád, dr. Karola Biernackiego, przewodniczącej Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech, dr Haliny Csúcs Lászlóné, niektórych przedstawicieli SNP z terenu kraju, delegacji miasta Bielsko-Biała, reprezentantów szolnockiej Polonii i węgierskich sympatyków spraw polskich, w godzinach przedpołudniowych rozpoczął się w Bibliotece im. F. Verseghyego poematem Cypriana Kamila Norwida pt. "Bema pamięci żałobny rapsod" w wykonaniu Botonda Barabása, aktora Teatru im. Szigligeti Ede, a następnie odbył się występ chóru "BI- BI Singers". O polsko-węgierskich kontaktach mówił Ambasador RP Roman

Kowalski, a dr Gábor Bagi, historyk, pracownik Muzeum im. J. Damjanicha wygłosił wykład o "Roli oraz działalności polskich samorządów narodowościowych na Węgrzech", zaś dr Halina Csúcs Lászlóné, przewodnicząca Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech przekazała informacje dotyczące zbliżających się jesienią br. wyborów do samorządów narodowościowych. Następnie odbyło się uroczyste otwarcie wystawy pt. "Węgry Pála Telekiego i Polacy", którego dokonał jej współautor, dr Karol Biernacki, konsul honorowy RP w woj. Csongrád, dyrektor Archiwum Narodowego woj. Csongrád, a wystawę pt. "Beatyfikowany Jan Paweł II w Diecezji Bielsko-Żywieckiej" otworzył Bogdan Kocurek, dyrektor Książnicy Beskidzkiej w Bielsku-Białej. Odbyło się również spotkanie z Ambasadorem Nadzwyczajnym i Pełnomocnym na Węgrzech, Romanem Kowalskim oraz Konsulem RP w Budapeszcie, Andrzejem Kalinowskim. We wczesnych godzinach popołudniowych uczestnicy uroczystości złożyli hołd i wieńce pod Pomnikiem Wolności oraz tablicą pamiątkową Józefa Wysockiego, a całości towarzyszyli członkowie budapeszteńskiego Stowarzyszenia Rekonstrukcji Historycznego Legionu Wysockiego, którzy tradycyjnie już wzięli udział w inscenizacji szolnockiej bitwy sprzed 165 lat.

(b. fot. K. Barsi)

Tisztelt Egyesületi Tagok!

Tisztelt Barátaink!

A Magyarországi Bem József Lengyel Kulturális

Egyesület köszönetét fejezi ki támogatóinak az eddig nyújtott anyagi segítségért és kéri, hogy az idén is támogassák az Egyesületet személyi jövedelemadójuk 1%-ával annak érdekében, hogy az Egyesület idej terveit megvalósíthassa.

Nyilatkozatukban, kérjük, adják meg az Egyesület nevét, címét és adószámát az alábbiak szerint:

19000943-1-41

Magyarországi Bem József Lengyel Kulturális Egyesület

1051 Budapest, Nádor u. 34. II./I.

Egyéb támogatásukat is köszönettel fogadjuk.

Bankszámlaszámunk: OTP V. Ker. fiókja

1052 Budapest, Deák F. u. 7-9

1170500820012759-00000000

Szanowni Państwo!

Drodzy Przyjaciele!

Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. Józefa

Bema wyraża serdeczne podziękowanie wszystkim darczyńcom za dotychczasowe dotacje. Równocześnie gorąco prosimy o przekazywanie 1% podatku osobowego na cele Stowarzyszenia także i w tym roku.

W oświadczeniu podatkowym należy podać nazwę Stowarzyszenia, adres oraz numer podatkowy:

19000943-1-41

Magyarországi Bem József Lengyel Kulturális Egyesület

1051 Budapest, Nádor utca 34. II. 1

Z radością przez cały rok przyjmujemy także inne dotacje, które można wpłacać na numer konta bankowego:

OTP V. ker. fiókja

1052 Budapest, Deák Ferenc utca 7-9

1170500820012759-00000000

TŁUSTY CZWARTEK W ÚJPESZCIE

27 lutego w naszej siedzibie SNP w Újpeście pożegnaliśmy się z mięsem i w ogóle obfitościami jedzenia. Jak polska tradycja nakazuje, w dniu tym nie mogło zabraknąć słodkości i pyszności, potraw tuczących, sycących i kojarzących się z karnawalem, takich jak faworki, pączki czy bigos. Humory dopisały wszystkim przybyłym. Na akordeonie grała nam Terenia Csordasz. Tak pożegnaliśmy karnawał.

Asia Priszler

KWIATY I MĘŻCZYŹNI - CZYLI DZIEŃ KOBIET W "BEMIE"

W sobotnie popołudnie 8 marca Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J.Bema na Węgrzech, Samorząd Narodowości Polskiej w V Dzielnicy Budapesztu oraz Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy Filia przy ul. Nádor 34, z okazji DNIA KOBIET zaprosiła Panie wraz z osobami towarzyszącymi na przedstawienie grupy "PANkreátorok", czyli trzech młodych przystojnych Węgrów w osobach Máté Andrásyego, Zoltána Horvátha i Máté Szabó (na zdjęciu), którzy w salonie PSK im. J.Bema wystąpili z programem, który uchylił rąbka tajemnicy, jak świat mimów może bawić pantomimą poprzez autorski i nowatorski miks

z tradycyjnymi formami teatralnymi. Słowem sympatyczny i oryginalny sposób na spędzenie tradycyjnie od lat obchodzonego marcowego święta pań. Po spektaklu organizatorzy obdarowali panie pięknymi orchideami - funkcję gospodarza spotkania pełnił kierownik Filii POKO Eugeniusz Korek, a przewodnicząca OSP, dr Halina Csúcs Lászlóné poinformowała uczestników spotkania o przygotowaniach do zbliżających się wyborów samorządowych oraz wręczyła wszystkim okolicznościowe upominki. Potem naturalnie nie zabrakło słodkiego poczęstunku i miłych towarzyskich rozmów przy winie.

(b. fot. b.)

Jak się bawić, to się bawić, czyli tradycyjny Bal Polonii

Na tegoroczny karnawał nie mogliśmy narzekać. Był naprawdę długi i każdy mógł się doskonale zabawić. Najpierw był Bal Polski, zorganizowany przez Ogólnokrajowy Samorząd Polski, a w ostatnią sobotę karnawału, czyli 1 marca, tradycyjny już Bal Polonii w hotelu Aréna (już po raz trzeci) w XIV dzielnicy Budapesztu. Głównym organizatorem był Stołeczny Samorząd Polski, ale przy wsparciu finansowym SNP XIII i XVIII dzielnicy Budapesztu. Odbiwał się pod nazwą „Polak, Węgier dwa bratanki”, a znakomitą muzykę do tańca zapewnił znany nam już od dawna zespół „Coral” z Polski. Wystąpił również bardzo popularny wśród naszej Polonii zespół folklorystyczny „Polonez”... i nowopowstały, całkowicie amatorski zespół panów z XVIII dzielnicy, którzy zatańczyli taniec łabędzic. Zabawa była naprawdę przednia, a oklaskom nie było końca. Wszyscy uczestnicy balu byli już po pysznej kolacji, zakrapianej m.in. wygraną polską wódką Żubrówka i Sobieski, dostarczoną przez polską firmę Pekpol i niecierpliwie czekali na loterię fantową, z której dochód (przeszło 80 tys. Ft) tradycyjnie

już organizatorzy przeznaczają na nasz jedyny na Węgrzech Polski Kościół Najświętszej Marii Wspomożycielki Wiernych.

Wspaniałe fany, m.in. trzydniowy pobyt w Zakopanem dla dwóch osób, obiad w restauracji Gellért dla dwóch osób, pięknie ilustrowane jubileuszowe wydania dzieł Sienkiewicza itd. zachęcały do kupna losów. Wśród licznych gości byli nie tylko przedstawiciele Polonii budapeszteńskiej, ale też z Tatabánya, a nawet Polacy z Krakowa z Cechu Kupców, którzy na własne oczy mogli się przekonać, jak bawi się Polonia węgierska. Słowa uznania należą się przewodniczącej Samorządu Stołecznego, Kasi Balogh, będącej jednocześnie przewodniczącą Samorządu Polskiego w XVIII dzielnicy, która z kolei podziękowała Alicji Nagy, wiceprzewodniczącej SSP i przewodniczącej Samorządu Polskiego XIII dzielnicy, jak również Ferencowi Molnárovi, radnemu Stołecznego Samorządu. Honorowymi gośćmi balu byli: ksiądz proboszcz Karol Kozłowski, konsul Ambasady RP na Węgrzech, Andrzej Kalinowski i burmistrz XVIII dzielnicy Budapesztu, Attila Ughy. W doskonałych nastrojach pożegnaliśmy tegoroczny karnawał, a ci, których na balu nie było, niech po prostu żałują.

(akor)

Węgierska prapremiera filmu "Wałęsa - człowiek z nadziei"

Robert Więckiewicz, odtwórca tytułowej roli, był gościem uroczystej, odebranej z dużym zainteresowaniem publiczności, węgierskiej prapremiery filmu Andrzeja Wajdy "Wałęsa - człowiek z nadziei" ("Wałęsa - A remény embere"), która odbyła się 19 marca 2014 roku w peszteńskim kinoteatrze "Urania", a już 20 marca film trafił do normalnej dystrybucji w węgierskich kinach. Po seansie zaproszeni na premierę goście mieli okazję spotkać się i porozmawiać z aktorem. Współorganizatorami pokazu była Ambasada RP i Instytut Polski w Budapeszcie.

"Wałęsa - człowiek z nadziei" to najnowszy film Andrzeja Wajdy, który światowej premiery doczekał się 5 września 2013 roku i do tej pory obejrzało go ponad milion widzów, a budapeszteński pokaz był pierwszym (poza Polską) w kraju postsocjalistycznym. Biograficzny dramat, który powstać musiał, bo jest filmem stworzonym przez ikonę polskiego kina - świadka historii tamtych lat i jest swoistą lekcją historii polskich przemian politycznych, a także obrazem stworzonym w "przeddzień" roku 2014, który w Polsce jest Rokiem Wolności. Niezła, ale trochę przerysowana gra Roberta Więckiewicza, trudna i ciekawa rola Danuty Wałęsowej, którą bardzo dobrze gra Agnieszka Grochowska i niewątpliwie interesująca kanwa scenariusza odwołująca się do słynnego wywiadu przeprowadzonego z Lechem Wałęsą przez Orianę Fallaci w 1981 roku. No i kolejna ciekawa sprawa, na którą zwrócił uwagę pisząc recenzję filmu Michał Walkiewicz: "W jednej ze scen Wałęsa odbiera ulotkę od bohaterów "Człowieka z żelaza", Macieja i Agnieszki Tomczyków. To nie pierwszy moment u Wajdy, w którym spotykają się bohaterowie jego uniwersum (vide "Pierścionek z orłem w koronie" i parafraza sceny z "Popiołu i diamentu"). Żaden jednak nie był tak jawną polityczno-artystyczną deklaracją. I tak transparentnym przekazaniem pałeczki w sztafecie o wolną Polskę".

A przy okazji trzeba przypomnieć, że prezydent Lech Wałęsa od 2011 roku jest Honorowym Obywatel Budapesztu.

(b.)

DZIEŃ KOBIET W DOMU POLSKIM

Stowarzyszenie Polskich Katolików na Węgrzech p.w. św. Wojciecha wraz z Polskimi Samorządami Narodowościami II, XIII i XVIII dzielnicy Budapesztu, po mszy św. w Domu Polskim, w niedzielę 9 marca, zorganizowało okolicznościowe spotkanie z okazji święta Pań. Jak co roku miłym akcentem było wręczenie wszystkim osobom płci pięknej, czyli młodym dziewczętom, dojrzałym kobietom i babciom, kwiatów z tej okazji. Oprócz kwiatów w programie spotkania znalazło się wystąpienie juniora Béli Pauera z piosenkami i Gyuli Fullára z wierszem satyrycznym. Ksiądz proboszcz Karol Kozłowski składając Paniom życzenia powiedział, że jemu ten dzień wiąże się ze wspomnieniem jego Matki jako wspaniałej kobiety. Były również ciasteczka, kawa, herbata oraz miłe i wszystkim potrzebne pogaduszki.

Chciałabym przypomnieć krótką genezę Dnia Kobiet. Za pierwowzór tego święta przyjąć można obchodzone w starożytnym Rzymie Matronalia. Było to święto obchodzone przez zamężne kobiety w pierwszym tygodniu marca. Miało ono związek z początkiem nowego roku, macierzyństwem i płodnością. Tego dnia mężowie obdarowywali swoje żony prezentami.

W czasach nowożytnych za początki Międzynarodowego Dnia Kobiet uważany jest ruch robotniczy w Ameryce Północnej i Europie. 8 marca 1910 roku podczas II Międzynarodowego Zjazdu Kobiet Socjalistek w Kopenhadze ustanowiono dzień 8 marca Międzynarodowym Dniem Kobiet, który służyć miał krzewieniu idei praw społecznych kobiet, eliminacji przemocy oraz równouprawnieniu kobiet i mężczyzn.

Jeżeli chodzi o Polskę, Dzień Kobiet obchodzono oficjalnie już w czasach II Rzeczypospolitej, począwszy od 1924 roku. Po II wojnie światowej 8 marca stał się świętem państwowym. Jego symbolem stały się czerwone goździki i rajstopy – prezenty masowo wręcane w tym dniu paniom. W 1993 roku Dzień Kobiet utracił status święta państwowego. Obecnie znowu wraca do łask. Wymowa tego święta posiada bowiem wymiar uniwersalny. Jest ono wyrazem szacunku dla kobiet i ich długiej walki o równouprawnienie.

Małgorzata Soboltyński, fot. B. Pál

"Wałęsa - A remény embere" című film magyar előbemutatója

2014 március 19-én az Uránia Filmszínházban nagy éreklődés közepette zajlott Andrzej Wajda filmjének premier előtti vetítése, melyet követően a főszerepet alakító Robert Więckiewiczssel beszélgethettek a meghívott vendégek. A filmet a 2013 ősz eleji világpremiert követően a posztkommunista országokban (Lengyelországon túl) Budapesten mutatták be elsőként. Lengyelország filmművészetének élő ikonja, Andrzej Wajda életrajzi drámát és filmes történelemórát készített, középpontba állítva Lech Wałęsát, Lengyelország későbbi államelnökét (akit nem melleleg Budapesten 2011-ben díszpolgárai közé választott).

OSP na Targach Designu

Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech urządził swoje specjalne stoisko promocyjne - przedwyborcze na pészteńskich Targach Designu, które 23 marca w Dniu Przyjaźni Polsko-Węgierskiej odbywały się w VII dzielnicy Budapesztu. Obok prasy polonijnej, można było otrzymać inne ciekawe gadzety, a także zgłosić swoją wolę wzięcia udziału w wyborach rzecznika spraw narodowości polskiej do Zgromadzenia Narodowego Węgier oraz jesiennych wyborach do samorządów narodowości polskiej. Stoisko cieszyło się zainteresowaniem odwiedzających targi.

(b.)

Imádság az Emlékfánál

2014. március 23-án az Újpesti Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat kertjében magyar-lengyel családok és újpesti magyarok gyűltek össze. 15 órakor az Emlékfánál kezdődött a nap ünnepsége, amellyel SutarSKI Bogumil főhadnagyának tiszteletét kívánjuk. Ezen az eseményen számosan részt vettek, köztük Nizalowski Ernest úr, a szeptemberi hadjárat szászadosa, Chladony Sándor úr, a IV. kerületi Önkormányzat részéről, SutarSKI Konrad úr, SutarSKI Bogumil főhadnagy fia, feleségével, valamint Máté Endre úr, a Lengyel Legió parancsnoka. Imát mondott Kozłowski Károly atya az elhunyt lelki üdvéért, akit 1940-ben Charkóuban gyilkoltak meg. Ezután a delegáció virágokat helyezett el a Tölgyfánál, majd elénekeltük a lengyel himnuszot.

2010. szeptember 21-én a Lengyel Kisebbségi Önkormányzat elültetett egy tölgyfát. A kezdeményezés Lengyelországból indult, egy plébániák menti egyesülettől, amelynek az volt a jelszava, hogy „Mentsük meg Katinyt a feledéstől! Minden tiszt előtt, akit a katinyi erdőben gyilkoltak meg, tisztelegjünk egy-egy tölgyfával!” Önkormányzatunk SutarSKI Bogumil főhadnagy emlékére ültetett fát. Az eseményre eljött Lengyelország nagykövete, Kowalski Roman úr, aki az előre kiadott gödörben elhelyezte a tölgyfát.)

Következett a SutarSKI Bogumil főhadnagyért felajánlott szentmise, mely után Gábor tormbitán eljött az a Takarodót. Benedek, a Hubay téri zeneiskola növendéke pedig előadta Derit G-dúr művét hegedűn.

Ezek után Nizalowski Ernest úr rövid beszédet tartott a szeptemberi hadjáratban való repülés részvételéről, és visszaemlékezett életének fontos eseményeire és cselekedeteire.

Az Elnökasszony beszélt arról a könyvről, amelyben SutarSKI Konrad úr Katinyról ír, és édesapjáról is megemlékezik. Végezetül megköszöntük SutarSKI Konrad úr eddigi szerteágazó tevékenységét a magyarországi lengyelek körében.

SutarSKI Konrad úr szerényen megjegyezte, hogy a magyarországi lengyeltség javára végzett munkáját örömmel és szívesen végezte, de eljött számára az írói tevékenység ideje. Mindannyiunkat meghívott a tizenhárom Magyarországon élő nemzetiségi költő által írt versek gyűjteménykötetének bemutatására.

Asia Priszler, ford. T. Vermes

Modlitwa przy Dębie Pamięci

23 marca 2014 roku o godz. 15.00 rozpoczęła się uroczystość pod Dębem Pamięci ku czci por. Bogumiła Sutarskiego. Wzięli w niej udział m.in. uczestnicy kampanii wrześniowej, pan Ernest Nizalowski, radny Urzędu Burmistrza IV dzielnicy pan Sándor Chladony, syn por. B. Sutarskiego pan Konrad Sutarski wraz z małżonką oraz dowódca Legionu Polskiego Andre Máté. W ogrodzie SNP w Ujpeszcie zgromadzili się członkowie rodzin polsko-węgierskich i Węgrzy z Ujpesztu. Modlitwę za duszę św. pamięci por. B. Sutarskiego, zamordowanego w 1940 r. w Charkowie, odmówił ks. proboszcz Karol Kozłowski SChR, następnie delegaci złożyli kwiaty pod Dębem, odśpiewany został hymn polski, a po nim Gábor na trąbce zagrał Ciszę. Następnie w siedzibie samorządu ksiądz odprawił mszę św. w intencji por. B. Sutarskiego. 21 listopada 2010 r. z inicjatywy PSM w Ujpeszcie został posadzony Dąb Pamięci, na hasło Stowarzyszenia Parafady im. św. J. Kalasancjusza: Katyni - Ocalić od zapomnienia! Każdy zamordowany w lasach katyńskich oficer miał mieć swój Dąb Pamięci. Nasz Samorząd posadził Dąb por. B. Sutarskiemu. Dąb Pamięci zasadził pan ambasador RP Roman Kowalski. Po mszy św. głos zabrał Ernest Nizalowski, wspominając swą działalność lotniczą podczas kampanii wrześniowej. Była też okazja zapoznać się z książką K. Sutarskiego o Katyniu, w której wspomina o swym ojcu. Na zakończenie podziękowaliśmy K. Sutarskiemu za jego bogatą pracę w organizacjach polonijnych. Sam K. Sutarski skromnie stwierdził, że z ogromną przyjemnością działał na rzecz Polonii, a teraz, jak nadszedł czas, by poświęcić się tylko pracy pisarskiej. Zaprośił wszystkich zebranych na promocję książki pt. Antologia 13 narodowościowych poetów żyjących na Węgrzech.

Asia Priszler

NOWE OBLCZE POLSKO-WĘGERSKIJ PRZYJAŹNI

To była impreza, o jakiej nam się wcześniej nawet nie śniło: na wielką skalę, z udziałem 130 osób z Polski, w większości młodzieży reprezentującej 4 duże polskie miasta, trzydniowy festyn młodzieży, przejaźni, radości z bycia razem, entuzjizmu i twórczości, a także utrwalania tradycyjnych historycznych wartości.

Trzydniowe świętowanie polsko-węgierskiej przyjaźni było wynikiem współpracy naszego samorządu z jedną z fundacji naszego miasta (Városi Nyilvánosságért), sponsorowanej przez Ministerstwo Administracji Publicznej i Sprawiedliwości, cieszącej się patronatem samego wicepremiera Tibora Navracicsa. Jako wynik tejże współpracy narodził się pomysł zaproszenia do Veszprému uczniów polskich szkół, które mają kontakty ze szkołami z Veszprém, na wspólne obchody marcowego święta. 20 marca wieczorem witaliśmy więc przedstawicieli szkół Krakowa, Rzeszowa, Bolesławca Śląskiego i partnerskiego Tarnowa.

W ciągu trzech dni pobytu młodzi Polacy mieli okazję: - spotkać się z Prezydentem Miasta Veszprém, Gyulą Porga i wiceprezydentami miasta, - zapoznać się z historią naszego miasta, jego dniem dzisiejszym i wizją jego przyszłości, - zwiedzić weszprémskie zoo - najpiękniej położony i bardzo bogaty w ciekawe okazy zwierzęce ogród zoologiczny na Węgrzech, - zobaczyć „węgierskie morze”, czyli przepiękny o każdej porze Balaton, - wziąć udział w konkursie testującym ich wiedzę o naszym mieście, polsko-węgierskiej przyjaźni, znajomości węgierskich słów i umiejętność przekazania polskiej kultury, - zwiedzić historyczną i równocześnie najpiękniejszą część naszego miasta, czyli dzielnicę zamkową i podzamecz, - zaprezentować swoje talenty na festiwalu pokazującym najciekawsze produkcje artystyczne każdej szkoły, - skosztować węgierskich specjałów, przygotowanych przez wybrane gospodynie naszego miasta (dla gości węgierskich polskie smaki - fiki nasze polonijne koleżanki), - pospiewać wraz z młodzieżą węgierską polskie „przeboje z myszką”, - poszaleć na koncercie, znanej z polskich sympatii, rockowej grupy Hungarica, - aktywnie włączyć się w celebrowanie mszy św. w kościele św. Władysława w Veszprém śpiewając polskie pieśni religijne i czytając fragmenty ewangelii. „Na Węgrzech jestem po raz pierwszy - mówi jeden z uczestników festynu - i bardzo mi się tu podoba, a samym Veszprém jestem zachwycony. (...) Co myślę o przyjaźni polsko-węgierskiej? Na lekcjach historii uczyliśmy się o więzach łączących nasze narody, wspólnych królach i walkach o wolność. Obecnie dużo Polaków jeździ na Węgry, by popierać dążenia polityczne tego kraju. Myślę, że sympatia między naszymi krajami wciąż daje się odczuwać: ludzie uśmiechają się i zaczynają opowiadać swoje wrażenia z Polski, gdy dowiadują się, że jestem Polakiem. (...) Zawarłem tu bardzo dużo przyjaźni i zaprosiłem moich nowych kolegów do Polski. Ja też na pewno wrócić znów tu zawitam, bo przyjaźń zobowiązuje - trzeba ją bardzo pielęgnować...”

Renata Winerowicz-Papp

Budapest: 220. urodziny gen. Józefa Bema

220 lat temu - 14. marca 1794 roku urodził się w Tarnowie Józef Bem – polski generał, uczestnik powstania listopadowego, wódz naczelny wojsk węgierskich w czasie Wiosny Ludów, bohater Polski i Węgier. Od lat przy pomniku Bema w Budapeszcie 14. marca, aby oddać hołd swojemu patronowi, spotykają się członkowie Polskiego Stowarzyszenia Kulturalnego im. J. Bema na Węgrzech - najstarszej polonijnej organizacji w tym kraju. W piątkowe popołudnie uroczystość swą obecnością zaszczylił Roman Kowalski Ambasador RP na Węgrzech, a także Dyrektor Departamentu w MON RP Marcin Kaźmierski, który w asyście Attaché Obrony, Wojskowności i Lotnictwa Ambasady RP w Budapeszcie płk. Jana Kurdziałka złożył wieniec w imieniu Szefa MON RP Tomasza Siemioniaka. Obecna była Dyrektor Instytutu Polskiego w Budapeszcie Katarzyna Sitko, przedstawiciele polskich samorządów naro-

(b. fot. b.)

dowościowych z przewodniczącą OSP dr Haliną Csúcs na czele, delegacja Stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha oraz członkowie Stowarzyszenia Węgierskich Absolwentów Polskiego WAT-u, przybyły reprezentacje uczniów i nauczycieli obu polskich szkół: Szkoły Polskiej na Węgrzech i Szkolnego Punktu Konsultacyjnego przy Ambasadzie

RP w Budapeszcie, a także asysta składająca się z członków Stowarzyszenia Grupa Rekonstrukcji Historycznej Legionu Wysockiego na Węgrzech oraz osoby prywatne. W imieniu gospodarzy uroczystość prowadził Eugeniusz Korek. Dzień 15. marca jest świętem narodowym na Węgrzech. W tym dniu odbywają się liczne uroczystości państwowe, mające upamiętnić krew bohaterów, w tym Polaków, którzy zgineli w walkach o wolność, a budański pomnik Józefa Bema to prawdziwy symbol przyjaźni pomiędzy Polską a Węgrami.

Gurál szótár

2014. április 5-én Lengyelne Bencze Viktória, a Borsod-Torna-Gömör Egyesület vezetője nyertes Leader pályázat megvalósításával kapcsolatban hívott össze munkaértekezletet. A téma: a régén várt Gurál szótár kiadása, melyet magyar és lengyel részről is több éve vártunk már. Most a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 6,2 millió forintot biztosított erre pályázat útján.

A lengyel delegációt Julian Kowalczyk úr, a Podhalei és Szepesi Leader csoport vezetője, a magyart Poros Andrásné asszony, a Derenki Szövettség elnöke vezette. A megbeszélés tárgyát a szótár kiadásával, illetve mindkét országban történő bemutatásával kapcsolatos feladatok pontosítása, elosztása volt.

Néhány adat a kiadásra kerülő műről, ami közérdeklődésre számíthat: a szótár ezer példányban készül, darabonként 180 oldalas. Háromnyelvű

lesz (gurál-lengyel-magyar) és egy CD is jár hozzá. Egy példány előállítási ára 2490 Ft. A nyomdai munkákat Fodor László úr végzi.

Az új kiadvány bemutatása lengyel oldalon Nedec várában lesz, 2014. július 6-án, Magyarországon a Derenki búcsú keretében 2014. július 27-én. A rendezvényeken kölcsönösen részt vesznek az felek 50-50 fős delegációi.

A hátralévő munkák és határidők: május 1-je és 4-e között a megyében az adatszolgáltatókkal való egyeztetés, május végére az anyag leadása a nyomdának, június végére a kiadvány elkészítése, júliusban a szótárbe-mutatók megszervezése.

A mintegy négy órás megbeszélés eredményesen zárult, sikerült egyeztetni a feladatokat és mindenki bizakodóan várja, hogy mintegy négy éves munka után végre kezébe vehesse az unikumnak számító kiadványt.

Fekete Dénes

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Országos Lengyel Önkormányzat pályázatot hirdet az **Országos Lengyel Önkormányzat Hivatala hivatalvezetői** munkakörének munkaviszony keretében történő, határozatlan időre szóló betöltésére.

Munkavégzés helye: Budapest, Állomás utca 10.

Foglalkoztatás jellege: heti 40 óras teljes munkaidőben.

Feladat: a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX törvény (a továbbiakban: „Njtv.”) 123. §-ában meghatározott feladatok ellátása.

Pályázati feltételek:

- igazgatásszervezői vagy állam- és jogtudományi doktori képesítés, okleveles közigazgatás képesítés, vagy okleveles közigazgatási menedzser szakképesítés
- a pénzügyi források és a vagyon mértékének megfelelő vezetési-szervezési és pénzügyi-gazdasági ismeretek
- magyar nyelv anyanyelvi szintű ismerete
- magyar állampolgárság, cselekvőképesség, büntetlen előélet

Előnyt jelentő feltételek:

- közigazgatási vezetői gyakorlat
- közbeszerzési eljárások vonatkozásában szerzett gyakorlat
- lengyel és egyéb idegen nyelv ismerete

- gépjárművezetői engedély

A pályázathoz csatolandó:

- részletes szakmai önéletrajz,
- szakmai program,
- 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvány (ha a pályázó erkölcsi bizonyítványhoz kötött munkakörben dolgozik, az erről szóló igazolás),
- a végzettséget igazoló okiratok hiteles másolatai,
- nyilatkozat arról, hogy a pályázati anyagot az eljárásban résztvevők megismerhetik, illetve hozzájárul teljes pályázati anyagának a véleményezők és döntéshozók részére való sokszorosításához és továbbításához,
- a gyakorlat igazolása

Munkabér: Mt. alapján

A hivatalvezetői munkakör vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettséggel jár.

Pályázati határidő: 2014. április 30.

Az állás betölthető: 2014. június 1. napjától

A pályázatot az Országos Lengyel Önkormányzat elnökének címezve az Országos Lengyel Önkormányzat Hivatalához (1102 Budapest, Állomás utca 10.) a fenti határidő lejártáig **személye-sen** kell benyújtani.

Részletes információ a www.polonia.hu weboldalon és az Országos Lengyel Önkormányzat Hivatalában

Ambasador Roman Kowalski laureatem Nagrody im. Józsefa Antalla

18 marca w salach Muzeum Historii Wojskowości na zamku budańskim odbyła się uroczystość wręczenia ambasadorowi RP na Węgrzech Romanowi Kowalskiemu Nagrody im. Józsefa Antalla.

Nagrodę przyznano ambasadorowi za wieloletnie zaangażowanie na rzecz umacniania relacji polsko-węgierskich i wspieranie działalności Centrum Wiedzy im. Józsefa Antalla, którego jednym z głównych zadań jest propagowanie idei wolności, demokracji i współpracy europejskiej wśród młodego pokolenia. Laureatami nagrody dotychczas byli m.in. Péter Boross, były premier Węgier czy Bernhard Vogel, były premier Turynii. Swoją obecnością uroczystość zaszczyli m.in. węgierscy politycy, posłowie do Zgromadzenia Narodowego, korpus dyplomatyczny, przedstawiciele MSZ oraz innych resortów i instytucji węgierskich, a także reprezentacja węgierskiej Polonii. Laudację wygłosiła wdowa po premierze Józsefie Antallu, przewodnicząca Fundacji Centrum Wiedzy im. Józsefa Antalla, Klára Antall, minister obrony narodowej Węgier, Csaba Hende i sekretarz stanu w MSZ, Iván Bába. Głos zabrał również przebywający w Budapeszcie dyrektor Polskiego Instytutu Spraw Zagranicznych, Marcin Zaborowski. Pan Roman Kowalski na pytanie zadane Mu w wywiadzie dla „Głosu Polonii”, czym dla niego osobiście, a także kontaktów Polski i Węgier jest ta nagroda, odpowiedział: „Dla mnie osobiście to niezwykle wyróżnienie. Z wielu względów. Przede wszystkim z racji samej osoby premiera Józsefa Antalla, który nie tylko w mojej ocenie, był jednym z najwybitniejszych polityków węgierskich, pierwszym premierem wolnych Węgier, człowiekiem, który podjął się niezwykle trudnego zadania, w niezwykle trudnym czasie i niezwykle trudnych okolicznościach politycznych i gospodarczych. W grudniu 2013 roku miałem okazję uczestniczyć w rocznicowej sesji w węgierskim Zgromadzeniu Narodowym, poświęconej 20. rocznicy śmierci premiera Józsefa Antalla. Padło tam wiele bardzo ważnych słów, ale do dzisiaj wyjątkowo brzmiały mi w uszach słowa jednego z najbliższych współpracowników premiera, Imre Kónya, który odczytał ostatnie zapiski premiera Antalla, gdy był on już bardzo chory. Wszyscy mogliśmy lepiej zrozumieć, czym dla premiera Józsefa Antalla był obowiązek i Ojczyzna. To było wyjątkowe i bardzo wzruszające przeżycie. Po drugie ta nagroda ma też dla mnie znaczenie wobec szczególnej roli, jaką w historii relacji i przyjaźni polsko-węgierskiej odegrała rodzina Antallów: József Antall senior, wielki opiekun polskich uchodźców w trakcie II wojny światowej, premier József Antall, któremu Polska była niezwykle bliska, pięknie kontynuująca jego dziedzictwo wdowa, pani Klára Antall i synowie premiera, w tym Péter Antall, który kieruje znakomicie Fundacją realizującą również polskie projekty. Po trzecie nagroda im. J. Antalla ma dla mnie bardzo osobisty charakter. Gdy rozpoczynałem swoją zawodową pracę na Węgrzech w 1991 roku, premierem był właśnie József Antall i był to niezwykle ciekawy czas dla obu naszych krajów. Jednak nie traktuję tej nagrody jako wyróżnienia dla mnie osobiście. Myślę, że to przejaw sympatii, życzliwości i przyjaźni pomiędzy Polakami i Węgrami. Cieszę się, że swoimi skromnymi wysiłkami mogę również do tej przyjaźni coś od siebie dołożyć”.

Laureatowi serdecznie gratulujemy!

(b. fot. b.)

Węgry ponownie otworzyły swój Konsulat Generalny w Krakowie

14 marca 2014 roku działalność Konsulatu Generalnego w Krakowie uroczystie zainaugurowali ministrowie spraw zagranicznych: Węgier - János Martonyi i Polski - Radosław Sikorski. Węgierski konsulat w Krakowie został zamknięty w 2009 roku z powodów oszczędnościowych. Obecnie węgierskie MSZ ponownie otwiera część swoich placówek dyplomatycznych w ważnych dla Węgier miejscach - za takie została uznana stolica Małopolski. W ramach uroczystości związanych z otwarciem konsulatu minister János Martonyi wygłosił wykład na Uniwersytecie Jagiellońskim, a później podjął obiadem prezydenta Krakowa Jacka Majchrowskiego, marszałka województwa małopolskiego Marka Sowę i wojewodę małopolskiego Jerzego Millera. Po obiedzie minister Martonyi wraz z ministrem Radosławem Sikorskim odbyli rozmowy dwustronne w siedzibie krakowskiego Urzędu Miasta. Następnie uroczystość otworzyli reaktywowany konsulat, który mieści się w Krakowie przy ul. Lubicz 17 - podczas otwarcia zaplanowano przemówienia obu ministrów. Uroczystość otwarcia Konsulatu Generalnego Węgier w Krakowie zakończyła się przyjęciem w Sukiennicach.

Funkcję konsula generalnego Węgier w Krakowie sprawuje pani Adrienne Körmeny, a Konsulat obsługuje całe południe Polski od Dolnego Śląska po Podkarpacie i woj. świętokrzyskie.

(b-inf.wł. i www.budapest.msz.gov.pl, fot. M. Sukiennik)

Roman Kowalski Antall József-díjat kapott

A nagykövet úr március 18-án, a Hadtörténeti Múzeumban vette át a díjat a lengyel-magyar kapcsolatok erősítésére irányuló, sokéves elkötelezett munkájáért és az Antall József Tudásközpont támogatásáért. A kérdésre, hogy milyen jelentőséggel bír a lengyel-magyar kapcsolatok, illetve személyesen az ő számára ez a díj, az alábbi választ adta a Głos Polonianak: „Számomra ez különleges megtiszteltetést jelent, több szempontból is. Mindenekelőtt Antall József miniszterelnök úr személye okán, aki – nemcsak az én megítélésem szerint – egyike volt a legkiemelkedőbb magyar politikusoknak, aki a szabad Magyarország első miniszterelnökeként rendkívüli feladattal birkózott, hallatlanul

nehéz időszakban, hallatlanul nehéz politikai és gazdasági körülmények között. (...) Másrészt ez a díj annak a szerepnek a jelentőségét emeli ki számomra, amit az Antall család játszott a történelem lengyel-magyar vonatkozásában. (...) Harmadrészt számomra egy nagyon személyes jellege is van az Antall József-díjnak. Amikor 1991-ben elkezdtem hivatali munkámat Magyarországon, akkor éppen Antall József volt a miniszterelnök, és ez egy rendkívül érdekes időszak volt országaink szemszögéből. Mégsem személyesen nekem szőlo kitüntetésnek tekintem ezt a díjat. Úgy gondolom, hogy ez a szimpátia, a szívélyesség, a lengyelek és magyarok közti barátság megnyilvánulásának a jele. Örülök, hogy saját szerény eszközeimmel magam is hozzájárulhatok e barátság ápolásához.” Szívvel gratulálunk a díjazottnak!

Polacy na obchodach święta narodowego Węgier

15 marca to jedno z najważniejszych węgierskich świąt narodowych. Tego dnia w 1848 roku wybuchło narodowe powstanie przeciwko Habsburgom - jedno z największych wydarzeń europejskiej Wiosny Ludów. Swoją rolę w nim także Polacy. 15 marca Viktor Orbán w swoim przemówieniu z okazji węgierskiego święta narodowego skierował swoje słowa do Polaków. Orbán przywitał Polaków słowami hymnu narodowego: "Jeszcze Polska nie zginęła...". Oficjalne uroczystości państwowe rozpoczęły się o godz. 10:30 przed Muzeum Narodowym w Budapeszcie, do którego przybyli nasi rodacy - przede wszystkim członkowie klubów „Gazety Polskiej”. W dniu 15 marca Polonia m.in. w Nyíregyháza, Tata, Budapeszcie, Miskolcu, Szegedzie, Szolnoku, Győr, Keszthely, Székesfehérvár i wielu innych miejscowościach uczestniczy w uroczystościach święta narodowego Węgier. 14 marca w Keszthely staraniem władz miasta odsłonięta została tablica ku czci gen. J.Bema. W uroczystości brali udział tamtejsi Polonusi, obecny był także Kierownik Referatu Konsularnego Ambasady RP Andrzej Kalinowski. Również 14 marca przy budańskim pomniku generała Józefa Bema odbyła się polonijna uroczystość składania wieńców w dniu 220. urodzin Generała i w przeddzień święta narodowego Węgier, którą tradycyjnie zorganizowało PSK im. J.Bema na Węgrzech.

(b.)

Győr: uroczystość przy pomniku Przyjaźni Polsko-Węgierskiej

W sobotę, dnia 22 marca 2014 r. dla uczczenia Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej przedstawiciele Polskiego Samorządu Narodowości Polskiej oraz Polskiego Stowarzyszenia Kulturalnego im. Jana III Sobieskiego złożyli wieńiec pod Pomnikiem Przyjaźni Polsko-Węgierskiej w imieniu Polonii z Győr.

(AN)

Magyar-Lengyel Barátság Napja az esztergomi Levéltárban

Az MNL Komárom-Esztergom Megyei Levéltára szervezésében március 28-án került sor a 2007 óta hagyományosan mondható Magyar-Lengyel Barátság Napja ünnepségre. A zsűfólaság megtelt Palkovics teremben megjelentek Csombor Erzsébet főlevéltáros, levéltárigazgató köszöntötte magyar és lengyel nyelven. A rendezvény egyik díszvendége Roman Kowalski, a Lengyel Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete volt, aki közvetlen hangvétellű beszédével családias hangulatot varázsolt a terembe. Beszédét Völner Pál, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium államtitkára köszöntője követte, aki kitért a két nemzet történelmi barátságára, azt a múltban összekapcsoló eseményekre és a jelenre.

A köszöntők után két történelmi előadás színesítette a programot. Dr. Rácz György, a Magyar Nemzeti Levéltár főigazgató-helyettese az 1335. évi visegrádi királytalálkozóval kapcsolatosan újonnan feltárt levéltári dokumentumokat ismertette, melyek azt bizonyítják, hogy a történelemtudományokból ismert eseményeken túlmutat a találkozó jelentősége. Kutatási munkája nyomtatásban is megjelent, a könyvet bemutatta a vendégeknél.

A második előadó, dr. Szende László, a Magyar Nemzeti Múzeum fősztályvezetője az Árpád-ház és Lengyelország kapcsolatáról tartott előadást „IV. Béla leányai - Árpád-házi szent hercegnők Lengyelországban” címmel. Az Esztergomban született (Szent) Kinga, Lengyelország védőszentje, valamint testvére, a gnieznoi apátnő, (Boldog) Jolán életével ismerkedhettek meg az érdeklődők. Kalandos életútjuk számos állomása kötötte össze a két nemzetet, ami a mai napig élteti emléküket országok között.

Az egybegyűltek örömeire a rendezvényt Pálmai Árpád karnagy magyar és lengyel nyelvű zenei összeállítás gazdagította.

Csombor Erzsébet

Nyíregyháza - Dén Polako-Węgierskiej Przyjaźni

21 marca w Nyíregyháza z udziałem gości z Rzeszowa, polskiego miasta partnerskiego, odbywały się obchody Dnia Polsko-Węgierskiej Przyjaźni, których inicjatorem był tamtejszy Samorząd Narodowości Polskiej. Więcej o tym spotkaniu można przeczytać pod adresem: <http://www.kelet.hu/megyei-korkep/2014/03/21/a-lengyel-magyar-nap-az-osszetartozasrol-szol.kelet>.

(b.)

Tata: spotkanie młodzieży miast partnerskich

W dniach od 26 do 30 marca w Tata odbywało się międzynarodowe spotkanie młodzieży z dwóch miast partnerskich Tata, w którym również uczestniczyła reprezentacja z woj. świętokrzyskiego (młodzież i przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego). W ramach programu spotkania polsko-rumuńsko-węgierskiego, będącego podsumowaniem realizacji wspólnego, blisko rocznego projektu, odbyła się konferencja poświęcona roli młodzieży w społeczeństwach demokratycznych krajów zamieszkania, która miała miejsce 28 marca w tatańskiej Szkole Muzycznej im. Bernáta Mennera. Ponadto uczestnicy spotkania zwiedzili miasto Tata, uczestniczyli w warsztatach samorządowych, spotkali się z władzami miasta, a także z przedstawicielami rządu węgierskiego, mogli brać udział w zajęciach sportowo-rekreacyjnych, programach kulturalnych. W sobotę polscy goście odwiedzili Budapeszt i tu mieli okazję obejrzenia gmachu parlamentu oraz Domu Terroru. Realizacja projektu przyniosła konkretne rozwiązania, np. młodzież rumuńska i polska znacznie poszerzyła swoją samorządność, a młodzież węgierska zainicjowała powstanie centrum sportowo-rekreacyjnego w Tófarok. Organizatorem spotkania był samorząd miejski Tata, ale dużą pomocą służył mu tamtejszy Samorząd Narodowości Polskiej.

(b.)

MISKO Alapítvány

Adószám: 18265888-1-43

Alapítványunk 2008 óta képviseli az izombeteket Magyarországon és nemzetközi szinten.

A szervezet közreműködésével életre hívott budapesti NM Centrum, nagyban segíti a magyarországi neuromuskuláris betegek ellátását és a családok kapcsolattartását. További eredményes munkánkhoz szükségünk van önökre is. Kérjük, támogassa adója 1%-val a Misko Alapítványt!

A névadó Misko - Wanda Salapska és Wojciech Salapski unokája - ez úton is köszöni minden kedves támogatójának az eddigi segítséget és reméli, hogy ebben az évben is gondolnak majd rá és a hozzá hasonló kisfiúkra az adóbevalláskor.

Dom Polski - wystawa i urodziny

30 marca w budapeszteńskim Domu Polskim odbyło się otwarcie wystawy fotograficznej pt. "Polska oczyma Węgry", a jest to zbiór zdjęć z podróży do Polski naszego polonijnego kolegi Andrása Buskó, który w ostatnich latach odwiedził około 350 miejscowości w Polsce, od południowych kresów po Bałtyk.

W wernisażu uczestniczył bohater owych wypraw w asyście rodziny. Cały zbiór fotograficzny znajduje się na stronie SNP XVII dzielnicy Budapesztu (www.leki17.hu), którego to A. Buskó jest przewodniczącym.

Również 30 marca w Domu Polskim obchodzono 99. urodziny nestora kóbánykiej Polonii, a jednocześnie najstarszego członka dwóch polonijnych organizacji: Stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha i Polskiego Stowarzyszenia Kulturalnego im. J. Bema na Węgrzech, Pana Ernesta Niżałowskiego. Prezesi obu organizacji złożyli jubilatowi życzenia, przybyli też przedstawiciele Samorządu X dzielnicy i Samorządu Narodowości Polskiej na Kóbánya, młodszy koleś Pana Ernesta. Były gratulacje, kwiaty, ogromny tort i miła atmosfera. Panu Ernestowi życzymy wielu szczęśliwych lat życia!

(b.)

"Marzanno, Marzanno, zimowa panno!"

Choć Pani Wiosna gości u nas już od dawna, to jednak dla pewności wyruszyliśmy z naszymi przedszkolakami nad Dunaj, aby utopić ostatnie znaki zimy. Zanim jednak to się stało, szukaliśmy śladów wiosny. Nie było to zbyt trudne zadanie dla naszych dzieci, ponieważ Wyspa Małgorzaty, gdzie co roku topimy Marzannę, tonęła w stokrotkach.

Po zakończeniu poszukiwań bawiliśmy się wokół Marzanny w bocienie zabawy i śpiewaliśmy zimowej pannie, dając jej do zrozumienia, jak bardzo chcemy, aby odeszła. Wprawdzie jeden z naszych przedszkolaków był zupełnie innego zdania, za co winę ponosi Pani Zima, która w tym roku nas nie rozpieszczała i dzieci mogły ulepić bałwana najwyżej z liści.

Na szczęście udało nam się przekonać małego przedszkolaka, no i płonąca Marzanna odpłynęła na falach Dunaju, a my machaliśmy jej na pożegnanie kolorowanymi gaikami.

Małgorzata Paloma Juhász

Eger: Wieczory Filmów Polskich

9 kwietnia w egerskim kinie Uránia projekcja filmu „Róża” rozpoczęła Wieczory Filmów Polskich. Otwarcia programu, powstałego z inicjatywy Konsulatu RP oraz Samorządu Polskiego w Egerze, dokonał pan konsul Andrzej Kalinowski.

W ramach programu w każdą środę obejrzyć można filmy: Szwadron, Drogówka, Mój rower i Galerianki. Wieczory urozmaicać krótkie wykłady o współczesnej polskiej sztuce filmowej oraz o powstaniu styczniowym.

(inf. SNP w Egerze)

Eugeniusz Korek nowym prezesem "Bema"

Informujemy, że na odbytym w dniu 16 marca 2014 roku Walnym Zebraniu Wyborczym w Polskim Stowarzyszeniu Kulturalnym im. J. Bema na Węgrzech nowym prezesem stowarzyszenia wybrany został Eugeniusz Korek, który jest członkiem PSK im. J. Bema od 1978 roku. Ponadto zebranie dokonało wyboru zarządu, komisji rewizyjnej oraz organu przedstawicielskiego stowarzyszenia.

(b.)

Odsłonięcie tablicy generała Józefa Bema w Keszthely

14 marca 2014 roku, w dniu urodzin gen. Józefa Bema, w Keszthely, stolicy Balatonu, uroczystie odsłonięto tablicę pamiątkową, upamiętniającą bohatera wojny o niepodległość Węgier, gen. Józefa Bema.

Przy asyście poczty husarskiej w mundurach z okresu węgierskiej wojny o niepodległość 1848 – 1849 tablicę odsłanili pan Andrzej Kalinowski, Konsul RP w Budapeszcie, pan Ferenc Ruzsics, Burmistrz Keszthely oraz pan Kazimierz Gizicki, wiceburmistrz Starego Sącza, partnerskiego miasta Keszthely.

Wspólną modlitwę odmówili oraz tablicę poświęcili księża polski i węgierski. Autorem tablicy jest węgierski artysta, pan Ferenc Jucha.

(inf. Konsulat RP, fot. A. Kalinowski)

KONKURS PLASTYCZNY POŚWIĘCONY PAMIĘCI PAPIEŻA JANA PAWŁA II Z OKAZJI JEGO KANONIZACJI PT.: „JAN PAWEŁ II - PRZYJACIEL DUŻYCH I MAŁYCH”

Regulamin

1) Uczestnicy konkursu:

- grupa młodsza - dzieci do kl. IV SP
- grupa starsza - dzieci od V kl. SP do III kl. Gim.

2) Założenie konkursu:

Konkurs plastyczny poświęcony pamięci Papieża Jana Pawła II adresowany jest do dzieci i młodzieży polonijnej z okazji kanonizacji Jana Pawła II w Rzymie, która odbędzie się w dniu 27 kwietnia b.r.

3) Cele konkursu:

- upamiętnienie kanonizacji Jana Pawła II,
- kultywowanie pamięci o tym wspaniałym człowieku wśród coraz młodszego pokolenia,
- zachęta do kształtowania własnego życia na wzór Jego życia,
- rozwijanie zainteresowań plastycznych uczniów inspirowanych życiem i działalnością Ojca świętego.

4) Warunki uczestnictwa:

- prace można wykonać w dowolnej technice (rysunek, szkic, wydzieranka, praca malarska, collage, itd.),
- format pracy A2, A3 na technicznym papierze,
- zachęcamy dzieci, by narysowały Ojca świętego w różnych sytuacjach, gdy był dzieckiem, gdy został papieżem...

- pracę należy podpisać w lewym dolnym rogu rysunku (imię i nazwisko, wiek, tytuł pracy),

- każdy uczeń może oddać tylko jedną pracę, którą należy złożyć w Szkolnym Punkcie przy Ambasadzie (w sekretariacie) lub w Domu Polskim,

- wszystkie prace zostaną zaprezentowane na wystawie w Domu Polskim w dniu 4 maja 2014 r.,

- nadesłane prace konkursowe przechodzą na własność organizatora,
- poza nagrodami głównymi (po 3 w każdej kategorii) przewidziane są wyróżnienia,

- prace należy złożyć do 14 kwietnia br.

- 5) Skład Komisji i termin rozstrzygnięcia konkursu podamy w późniejszym terminie.

6) Oceniane będą:

- oryginalność pomysłu,
- estetyka wykonania,
- integralność pracy z jej tytułem.

7) Organizatorami konkursu są:

Stowarzyszenie Polskich Katolików na Węgrzech p.w.Świętego Wojciecha

Szkolny Punkt Konsultacyjny w Budapeszcie

Honorowy Patronat

Ambasada RP w Budapeszcie

Nuncjusz Apostolski

Na zwycięzców czekają atrakcyjne nagrody !!!!!

KOŚCIÓŁ W ORAWCE – PERŁKA ARCHITEKTURY DREWNIANEJ

Oddział Polskiego Ośrodka Kulturalno-Oświatowego wraz ze Stowarzyszeniem Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha zaprosił zarówno Polonię, jak i Węgrów na prezentację regionu Orawy w niedzielę 2 marca 2014 r. Dzieje tej ziemi są bardzo złożone, przez długi czas tereny należały do Królestwa Węgierskiego. Wieś Orawka znajdująca się w Górnej Orawie została założona przez żupana orawskiego, Węgra, Franciszka Turzó w 1585 r. Rodzina Turzonów na przełomie wieku XVI i XVII przyjęła protestantyzm. W celu rekateolizacji całego regionu przysłano ks. Jana Szezechowicza z Krakowa. Dzięki niemu został wybudowany w Orawce kościół pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela. Kościół zachował się do dnia dzisiejszego i zaliczany jest do najcenniejszych drewnianych kościołów południowej Polski. Wszystkie węgierskie wycieczki podążające przez Chyżne do Polski zatrzymują się, by zwiedzić ten kościół.

Całe wnętrze jest bogato zdobione polichromiami figuralno-ornamentalnymi. Na ścianach i suficie nie ma wolnego miejsca, które by nie było pokryte malowidłami. W większości są to barwne tempery na

drewnie, które dzięki odnowieniu w latach 50. XX wieku przyciągają wzrok żywymi kolorami. Wiek polichromii ocenia się na przełom XVII i XVIII stulecia. W prezbiterium i w nawie głównej znajdują się malowidła i sceny z życia św. Jana Chrzciciela. Natomiast boczne ściany są ozdobione wyobrażeniami 55 węgierskich świętych i błogosławionych w formie obrazów ujętych w ramy.

Część z tych malowideł można podziwiać na wystawie fotograficznej

nej „Kościół w Orawce” w Domu Polskim do końca marca. Wystawa jest własnością Muzeum Archidiecezjalnego Błogosławionej Gizelli w Veszprém. Zdjęcia pochodzą z książki Náadora Udvarhelyi, która była prezentowana na otwarciu wystawy. Z Polski przybyła liczna gromada Orawian z wójtem gminy Jablonka, Antonim Karłakiem na czele. Podczas mszy św., jak i w Domu Polskim słuchaliśmy muzyki orawskiej, w której można znaleźć liczne wątki węgierskie, w wykonaniu zespołu góralskiego pod kierownictwem Roberta Kowalczyka, dyrektora Orawskiego Centrum Kultury. Mielśmy również możliwość pokosztować przysmaków góralskich. Węgrów reprezentował pan Székely András Bertalan,

przedstawiciel Ministerstwa Zasobów Ludzkich, oraz dwóch historyków, dr Maria Prokopp oraz dr Imre Molnár.

Małgorzata Soboltyński, fot. B. Pál

W dniu pogrzebu Jana Pawła II

Widziałem widziałem jak cię zabijano
i jak potem prawie że z martwych wstawałeś
i krzyż nasz jak niosłeś widziałem
w Colosseum na Golgotę przez glob cały

Widziałem też miliony co szły do ciebie w pokorze
co sztandary niosły i święte obrazy
i modliły się z tobą w ciebie zapatrzone
by dzień później szargać coś ty błogosławił
by słowem i ogniem znów zaprzeczać tobie

Takie bywają losy wybrańców i tłumu
taki więc także był dotąd los świata
co gwałt i pompę uwielbia wznosi piedestały
zaś spośród kolorów purpurę raczej a nie biel wybiera

Czy życiem swoim i przedśmiertną męką
zdołałeś przekonać tłumy – kapłanów wszech wyznań a
i polityków
co hołd ci właśnie składają
że głaz pojednania za tobą i jutro na szczyt dźwigać winni
wszak nie wystarczy że głaz ten znów się na dół stoczy
że drzewa załamywać konary deszcze szlochać będą
i nie wystarczy że ciebie ktoś świętym Syzyfem ogłosi

8 kwietnia 2005

Konrad Sutarski

II. János Pál temetése napján

Láttalak láttalak ahogy megöltek
ahogy a halottak közül feltámadtál
hogy a Colosseumban keresztünket vitted tovább
a Golgotára a földgömbön át

Láttam az alázattal feléd özönlő milliókat
zászlókat vittek és szentképeket
együtt imádkozva veled és ámulva rajtad
hogy másnap már bemocskolják amit megáldottál
tüzes szavakkal újra ellentmondjanak neked

Ilyen a kiválasztottak és a sokaság sorsa
ilyen volt mindig a világ
erőszakot és pompát magasztal emelvényeket ácsol
és a színek közül a bíbort választja a fehér helyett

Életeddel és haláltusáddal meg tudtad-e győzni
a világ népeit – a vallások papjait és a politikusokat
hogy a megbékélés követ halálad után is föl kellene
görgetniük a hegyre
mert nem elég hogy a szikla újra legurul
a fák karjukat tördelik és az esők fölzokognak
és nem elég hogy téged majd szent Sziszifusszá avatnak.

Konrad Sutarski

Fordította: Tornai József

na zdy. pomnik Jana Pawła II w Szentendre, foto. ZN

Marzec w XIII dzielnicy

Niemal każdy Węgier zapytany o najbardziej znanego wśród nich Polaka prawie bez namysłu odpowie: Józef Bem, czyli Bem Apó, co po polsku znaczy „Ojczulek Bem”. Dlatego też ani my Polacy, ani Węgrzy nie zapominają o uczczeniu święta Węgierskiej Wiosny Ludów, 15 marca, właśnie pod pomnikiem generała Józefa Bema w II dzielnicy Budapesztu. My, Polacy składamy wieńce pod słynnym pomnikiem już dzień wcześniej, 14 marca, w dzień urodzin naszego wybitnego rodaka, w tym roku już w 220. rocznicę.

W marcu też od ośmiu lat obchodzimy w sposób niezwykle uroczysty Dzień Przyjaźni Polsko-Węgierskiej z udziałem prezydentów obu naszych krajów – Polski i Węgier. W tym roku to niezwykle święto zorganizowało miasto Eger. Wielu naszych rodaków z Budapesztu, nie tylko radnych polskich samorządów mniejszościowych, mogło wziąć udział w obchodach Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej, dzięki wycieczce, zorganizowanej przez Polski Samorząd Stołeczny oraz Samorządy Polskie XIII i XVIII dzielnicy.

Ponadto Samorząd Narodowości Polskiej XIII dzielnicy Budapesztu zorganizował jeszcze 27 marca Polski Wieczór Klubowy, połączony ze świetnym wystąpieniem dr. Istvána Kovácsa na temat generała Józefa Bema z okazji ukazania się jego najnowszej książki pt. „Generał Bem – bohater wiecznych nadziei”. Autor, wybitny współczesny pisarz i poeta, znakomity tłumacz literatury polskiej, ale także historyk i dyplomata, z wielką pasją mówił zarówno po polsku, jak i po węgiersku do licznie zgromadzonej publiczności o swoim ulubionym bohaterze – generale Józefie Bemie, do którego jest nawet fizycznie niezwykle podobny. Przy okazji tego spotkania odbyła się wystawa większości książek Istvána Kovácsa, z którym przewodnicząca samorządu zaprzyjaźniona jest już od ponad 40 lat.

I tak marzec w tym roku dla Polaków z XIII dzielnicy był rzeczywiście niezwykle i bogaty w wydarzenia. Zaczął się od Balu Polonii 1 marca, którego Samorząd Narodowości Polskiej XIII dzielnicy był współorganizatorem, a skończył się na spotkaniu z jednym z naszych wielkich przyjaciół – Istvánem Kovácsem.

(akor)

"Na polską nutę"

Wspólnym odśpiewaniem "Bogurodzicy" rozpoczął się zorganizowany w auli Liceum im. św. Władysława w Budapeszcie z okazji Dnia Polsko-Węgierskiej Przyjaźni przegląd chórów polonijnych, którego inicjatorem było Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha, a wystąpiło w nim pięć chórów: Akkord z Győr, Stella Pectus z Párkány, Lengyel Dalárda z Nyíregyháza, Chór św. Kingi z Budapesztu i Chór im. F.Chopina z Békéscsaba. Wykład nt. roli muzyki polskiej w muzyce światowej wygłosił Szilveszter Rostetter (dyrygent Chóru św. Kingi), a spotkanie swą obecnością zaszczylił Ambasador RP na Węgrzech pan Roman Kowalski. Obecna była również przewodnicząca Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech dr Halina Csúcs Lászlóné. Przegląd mógł dojść do skutku dzięki wsparciu Ministerstwa Zasobów Ludzkich Węgier, OSP na Węgrzech, Samorządu X dzielnicy oraz SNP z Győr.

(b.fot. B.Pál)

I. Kőbányai Lengyel Dalostalálkozó

2014. március 29-én került megrendezésre az I. Kőbányai Lengyel Dalostalálkozó. A rendezvénynek a kőbányai Szt. László gimnázium adott otthont. Maga az intézmény azon kevés gimnáziumok közé tartozik, mely színházteremmel is rendelkezik, így ebben a szép Lechner Ödön által tervezett díszteremben volt alkalmunk a színpadra állni. Ezúton mondunk köszönetet mindezért Sárkány Péter igazgató úrnak és helyettesének, aki személyes jelenlétével is megtisztelte előadásunkat.

Az események előkészítése már napokkal előbb megkezdődött, mivel több mint száz vendégkórus ellátásáról kellett gondoskodnunk. A vendégváró finom gulyásleves elkészítését a nemzetközi hírű mesterszakácsnő, Ferenczi Jadwiga vállalta fel. Szorgalmas kezei alá dolgozott Dankáné Kajda Teresa és Nagy Éva, a Lengyel Ház állandó munkatársai. A terítésben, ételek és italok szállításában komoly részt vállalt Molnár Ferenc és Merényi János úr a Lengyel Ház és plébánia önkéntes segítők. A tányérok, evőeszközök, poharak stb. előteremtéséhez is nagy összefogásra volt szükség. Ebben is segítségünkre volt dr Csúcs Halina elnök asszony, aki egyébként nagy élvezettel hallgatta koncertünket. A megnyitó beszédet Karol Kozłowski atya, a kőbányai Lengyel Perszonális Plébánia plébánosa mondta el. Ezt követően Molnár Mónika, a Magyarországi Lengyel Katolikusok Szt. Adalbert Egyesületének elnök asszonya köszöntötte a megjelenteket, majd mindannyian felállva közösen elénekeltük a Bogurodzica című dalt. A dal elhangzása után Roman Kowalski nagykövet méltatta a közös éneklés fontosságát, és – mint tréfásan megjegyezte – a Lengyel-Magyar Barátság Napját követően (mely az előző héten zajlott Egerben) most „lengyel-lengyel” találkozót tartunk. Mondhatta ezt azért, mert valamennyi fellépő kórus döntően lengyel dalokat adott elő.

A konferanszié és a tolmács szerepét Dávid Mária, a X. kerületi Lengyel Önkormányzat képviselője látta el. A X. kerületi Önkormányzatot Jógáné Szabados Henrietta képviselte, aki nem mellesleg a műsor lebonyolításában és az azt követő fogadás megszervezésében is komoly segítséget vállalt.

Elsőként az Akkord lengyel kamarakórus lépett színpadra. Sej Edit harmonikakíséretével, a kórusnak Csizska Konrádné vezényelt. Ők Győrből érkeztek, 14 tagjuk van, 4 szólamban énekelnek lengyelül és magyarul. Mozart-, Chopin-műveket, valamint lengyel és magyar népdalokat adnak elő. Országsszerte felléptek már.

A párkányi Stilla Pectus kamarakórus követte az Akkordot. Jó

ismerősökként köszöntöttük őket, hiszen mi (Szent Kinga Kórus) vendégszerepeltünk már náluk (Párkányban), majd viszonyoztuk meghívásukat és ők is énekeltek nálunk (a Lengyel Házban). Ez alkalommal is Papp Katalin vezényelte őket. Nagy sikert arattak.

Utánuk következett a budapesti Szent Kinga kórus, Rostetter Szilveszter karnagy vezetésével, aki egyébként az egész dalostalálkozó megálmodója volt. Elsőnek az Ave Mariát énekeltek el latinul, majd egy Szent Kingáról – kórusunk védőszentjéről és névadójáról – szóló dalt. A templomi dalok sorát a Bogurodzicával zártuk. Én, mint kórustag, jól sikerültnek ítélem a fellépésünket, persze fejlődni mindig lehet.

Utolsó előttinek a nyíregyházi Lengyel dalárdát hallgattuk meg. Négy szólamban énekelnek lengyel és magyar népdalokat, madrigálokat, reneszánsz és barokk kórusműveket. Kiadtak egy CD-t. Karnagyuk Pappné Szabó Ella. Elmondásuk szerint a barátság tartja őket össze (már csak ezért is érdemes összejárni énekelni).

Utolsóinak – de nem utolsó sorban – a békéscsabai Chopin kórus szerepelt. 2006-ban alakultak, lengyel, magyar és japán (!) nyelven dalolnak. Felléptek már lengyel és romániai helyszíneken, harminc tagot számlálnak, és négy szólamban adják elő műsoraikat. Hetente kétszer gyakorolnak, karnagyuk Rázga Józsefné.

A fellépő kórusok egy szép emléklapot kaptak, melyet karnagyunk lánya, Rostetter Magdolna tervezett. Sok férfi irigyelte Danka Zoltánt, a X. Kerületi Lengyel Önkormányzat elnökét (engem), aki a gratuláció színes csokrait adta át egy puszi kíséretében a csinos karnagy asszonyoknak.

Jelenlétével megtisztelte az eseményt Roman Kowalski nagykövet úron kívül dr Csúcs Halina asszony is, az Országos Lengyel Önkormányzat elnöke. Megkérdeztem a nagykövet urat, hogy szokott-e énekelni, azt válaszolta: „nagyon ritkán, de azt mondják, jó hangom van”. Sajnos most nincs nálunk tagfelvétel, apáca már volt a kórusunkban, elnökök most is vannak benne, jó lenne, ha egy nagykövet is lehetne a tagja...

Az ünnepség lezárása egy álló fogadás volt, mely során – kötetlenül – közösen dalra fakadtunk. Reméljük, hogy hagyományt teremtettünk, és, ahogy Kowalski úr mondta, lesz második, harmadik... századik dalostalálkozó is Kőbányán.

Danka Zoltán

FELHÍVÁS

**lengyel nemzetiségi önkormányzatok és magyarországi
lengyel civil szervezetek részére**

Hagyományunkhoz híven az idén is szeretettel hívunk minden Magyarországon élő lengyelt a Magyarországi Lengyelség Napjára, amelyet június 28-án (szombaton) tartunk Miskolcon. A részletes programot és pontos helyszínt később közöljük.

Kérjük a lengyel nemzetiségi önkormányzatokat és civil szervezeteket, tegyenek javaslatot a Szent László Díj jelöltjére (1 fő), ill. a Magyarországi Lengyelekért emléklapokért jelöltjeire (3 fő). Javaslataikat kérjük megfelelően indokolni és a jelölt elérhetőségi adatait is megadni.

Javaslatok benyújtási határideje: 2014. május 8. 12.00 óráig, helye: e-mail: olko@polonia.hu

A korábban kitüntettek névsorát megtalálhatják a www.polonia.hu honlap magyar oldalán Hivatal / OLÓ / Díjak és díjazottak címszó alatt.

Odeszła na zawsze Sylwia Ábrahám

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 26 marca 2014 roku, po długiej i ciężkiej chorobie odeszła od nas na zawsze nasza koleżanka Sylwia Ábrahám, wieloletnia członkini Stowarzyszenia im. J.Bema na Węgrzech i była skarbniczka Klubu Polonia w Székesfehérvár.

Zmarła - jako najstarsza osoba z naszego grona, mimo swojej choroby - aktywnie uczestniczyła w życiu polonijnym naszego środowiska, do ostatniej chwili interesując się jego sprawami. W tej bardzo trudnej chwili składamy serdeczne wyrazy współczucia rodzinie Sylwii Ábrahám.

Pogrzeb naszej koleżanki odbył się w dniu 9 kwietnia na cmentarzu komunalnym przy Béla út (Székesfehérvár, Béla úti Köztető).

Niech spoczywa w pokoju.

Koleżanki i Koledzy z Klubu Polonia

Dzień Przyjaźni Polsko
-Węgierskiej w Újpeszcie

Większość członków naszych rodzin mieszka na osiedlu Káposztásmegyer, na dawnych polach majątku rodziny Károlyich. Nic też dziwnego, że chcieliśmy poznać hrabiego László, który od 1997 r. mieszka w swej rezydencji w Fót. Hrabia L. Károlyi wraz z żoną przyjęli nas serdecznie i bardzo przyjaźnie. Na zewnątrz pałac wyglądał mniej okazałe, niż wewnątrz, gdzie obejrzeliśmy komnatę myśliwską i salon. Hrabia zbiera wszystkie pamiątki rodzinne, które w okresie komunizmu znajdowały się w różnych miejscach. Zaznaczył, że tutaj się urodził i mając 13 lat wyjechał z matką i starszym bratem do Argentyny. Matka i brat wrócili, a on pozostał w Argentynie. Matka z bratem i ojciec pochowani są w krypcie kościoła w Fót, którą ufundował jego pradziadek, dlatego też László Károlyi pragnie spocząć obok nich. Żonę, która pochodzi z Siedmiogrodu i jest spokrewniona z rodziną Batorych, poznał w Londynie. Bywając często w Pen-Klubie w Londynie poznali wielu arystokratów z Polski, np. prezydenta na uchodźstwie, hrabiego Raczyńskiego. Hrabia wspominał też o swoim pradziadku, który brał udział w walkach Wiosny Ludów. Wspominał też o J. Bemie. Częstym gościem rodziny była para cesarska, która przyjeżdżała z Gödöllő na polowania. Jak hrabia pamięta, jego pradziadek wyjeżdżał w tym czasie z pałacu, ponieważ nie żywił przyjaznych uczuć do cesarza Franciszka Józefa.

W rozmowie z państwem Károlyi powiedzieliśmy, że chcieliśmy poznać pana László Károlyiego ze względu na ustanowiony przez parlamenty Polski i Węgier Dzień Przyjaźni Polsko-Węgierskiej, do świętowania którego z wielką chęcią przyłączył się nasz gospodarz wraz z małżonką, wypijając z nami lampkę wina.

W Újpeszcie obok Urzędu Burmistrza stoi posąg ojca pana László Károlyiego, który ufundował w dzielnicy wiele budynków np.: kościół farny w Újpeszcie i Fót, szpital w Újpeszcie, a syn po śmierci również odda swoją rezydencję mieszkańcom Fót.

Asia Priszler

W imieniu Stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha (Dom Polski im. Jana Pawła II, 1103 Budapest, Óhegy u.11.) dziękujemy wszystkim ofiarodawcom za wsparcie 1 % odpisu od dochodów w roku 2012. W 2013 roku z tego tytułu na konto Stowarzyszenia wpłynęła kwota : 420.550,- Ft.

Powyzsza kwota została przeznaczona na zorganizowanie bogatych programów Stowarzyszenia św. Wojciecha, na działalność przedszkola, klubu seniora, chóru św. Kingi, na wsparcie pokrycia kosztów utrzymania Domu Polskiego w Budapeszcie oraz na koszty druku polonijnego kalendarza i kwartalnika „Quo Vadis”.

Prosząc o pamięć, przypominamy nasz numer podatkowy :

18043341 - 1 - 42

A Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesülete (II. János Pál Lengyel Ház, 1103 Budapest, Óhegy u. 11.) nevében köszönjük a 2012-ben tett SZJA 1%-os felajánlásokat.

2013-ban a felajánlott összeg nagysága: 420.550 Ft volt.

Az Egyesület szívből köszöni a támogatást, és a jövőben is számít a segítségre.

Az Egyesület adószáma:

18043341 - 1 - 42

CO BYŁO? CO BĘDZIE?

CO BYŁO?

* W dniu 1 marca w Budapeszcie SSNP wspólnie z SNP XIII i XVIII dzielnicy zorganizował Bal Polonii. Do tańca przygrywał zespół „Coral”.

* Również 1 marca w klubie studenckim „Zielony kot” w Budapeszcie odbyła się prezentacja tomiku autorstwa naszego polonijnego kolegi, Daniela Józsy pt. Hívójel – Sygnomen.

* W dniu 2 marca w Domu Polskim w Budapeszcie tamtejszy Oddział POKO (Óhegy 11) zorganizował prezentację regionu Orawa.

* W dniu 8 marca PSK im. J.Bema na Węgrzech, SNP V dzielnicy Budapesztu i Oddział POKO (Nádor 34) w siedzibie stowarzyszenia zorganizowały spotkanie z okazji Dnia Kobiet, podczas którego wystąpił zespół „PANkreatork”.

* Z okazji Dnia Kobiet SNP z Veszprém zorganizował spotkanie z mniejszością polską z Győr oraz członkami chóru „Akord” połączone ze wspólnym śpiewaniem, zwiedzaniem miasta i złożeniem wieńca pod pomnikiem przyjaźni polsko-węgierskiej.

* W dniu 9 marca Stowarzyszenie Katolików Polskich p.w. św. Wojciecha zorganizowało spotkanie z okazji Dnia Kobiet.

* W dniu 12 marca Polsko-Węgierskie Stowarzyszenie Kulturalne w Érd i Biblioteka Miejska im. Z.Csuki zorganizowały prezentację autorską tomu poezji Györgyi Baka pt. „Znaki ciszy”.

* W dniu 14 marca przy budańskim pomniku generała Józefa Bema odbyła się uroczystość składania wieńców w dniu urodzin Generała i w przeddzień święta narodowego Węgier, której organizatorem było PSK im. J.Bema na Węgrzech.

* W dniu 14 marca w Keszthely staraniem władz miasta odsłonięto tablicę ku czci gen. J.Bema.

* W dniu 16 marca odbyło się Walne Zebranie Wyborcze PSK im. J.Bema. Nowym prezesem wybrano Eugeniusza Korka.

* W dniu 20 marca przy współdziale miejscowej Polonii w Székesfehérvár odbyła się projekcja dokumentalnego polskiego filmu pt. „II. János Pál - A fehér ruhás vándor” (Jan Paweł II: Szukałem Was...) oraz dwie projekcje przedpołudniowe, przeznaczone dla młodzieży szkolnej w kinie studyj-

nym w „Művészetek Háza”.

* Z okazji Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej w Veszprém w dniach 20-23 marca gościli polskie delegacje zaprzyjaźnionych szkół miasta Veszprém z Tarnowa, Krakowa, Rzeszowa i Bolesławca Śląskiego.

* W dniu 21 marca w Pécsu w Centrum Kulturalnym Zsolnay z okazji Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej wystąpił z koncertem fortepianowym pianista Marcin Dominik Głuch.

* W dniach 21-24 marca w Székesfehérvárze przy współudziale tamtejszej Polonii odbywał się cykl imprez i spotkań z okazji Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej. Głównymi organizatorami obchodów w tym regionie są - tradycyjnie już - samorządy miast Székesfehérvár i Opola, a także województwa Fejér i województwa opolskiego.

* W dniu 22 marca w Egerze z udziałem prezydentów Polski i Węgier odbyły się centralne uroczystości obchodów Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej.

* W dniu 26 marca Polsko-Węgierskie Stowarzyszenie Kulturalne w Érd i Biblioteka Miejska im. Z.Csuki zorganizowały prezentację książki dr. Istvána Kovácsa pt. „Generał Bem – bohater wiecznych nadziei”.

* W dniu 28 marca SNP w Esztergom i tamtejsze Archiwum Wojewódzkie zorganizowało konferencję historyczną poświęconą spotkaniu wyszehradzkiemu z 1335 roku.

* W dniu 29 marca Stowarzyszenie Katolików Polskich p.w. św. Wojciecha w Gimnazjum św. Władysława w Budapeszcie z okazji Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej zorganizowało przegląd chórów polonijnych.

* W dniu 30 marca Oddział POKO przy ul. Óhegy 11 w Domu Polskim zorganizował otwarcie wystawy fotograficznej autorstwa Andrása Buskó pt. „Polska oczyma Węgry”.

CO BĘDZIE?

* W dniu 1 maja SNP XIV dzielnicy Budapesztu przy pomniku Stefana Batorego organizuje doroczną uroczystość wspomnieniową.

* W dniu 2 maja uroczystości z okazji zbliżającej się kanonizacji Jana Pawła II przygotował SNP w Veszprém, gdzie Teatr im. Sándora

Petőfiego ponownie wystawi sztuki poświęcone polskiemu papieżowi w reżyserii naszej rodaczki, mieszkanki Veszprém, pani Elżbiety Modzelewskiej. Przed południem młodzież obejrzy przedstawienie „Obrazki z życia” (Élet-képek), a o 18.00 zostanie przedstawiony „Tryptyk Rzymski” (Római Triptichon) polecany widzowi dorosłemu.

* W dniu 3 maja o godz. 17.00 w budapeszteńskim Kościele Polskim z okazji święta Najświętszej Maryji Panny, święta 3 Maja oraz Dnia Polonii i Polaków za granicą sprawowana będzie msza święta w intencji Ojczyzny, a następnie Stowarzyszenie Katolików Polskich p.w. św. Wojciecha wspólnie z parafią zaprasza do Domu Polskiego na koncert chóru mieszanego z Poznania pn. Festa Decoro i przyjęcie.

* W dniu 4 maja po mszy świętej ok. godz. 11.30 w Domu Polskim zostaną ogłoszone wyniki konkursu plastycznego dla dzieci i młodzieży polonijnej pt. „Jan Paweł II – przyjaciel dużych i małych”. Wydarzeniu temu towarzyszyć będzie otwarcie wystawy prac konkursowych. Konkurs został ogłoszony przez Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha oraz Szkolny Punkt Konsultacyjny przy Ambasadzie RP w Budapeszcie.

* W dniu 7 maja o godz. 17.00 Polsko-Węgierskie Stowarzyszenie Kulturalne w Érd organizuje wykład Béli Rege nt. „70 lat temu wybuchło Powstanie Warszawskie”.

* W dniu 9 maja w Sárvár tamtejszy SNP (w swojej siedzibie) o godz. 16.00 organizuje spotkanie poświęcone I wojnie światowej.

* W dniu 9 maja odbędzie się wykład i wystawa pod tytułem „Węgierscy żołnierze na polskiej ziemi”. Wykład poprowadzi historyk dr Gyula Bedics.

* W dniu 10 maja w Békéscsaba tamtejszy SNP organizuje uroczystość z okazji Święta Konstytucji 3 Maja. Odbędzie się wernisaż wystawy plakatu pt. 75 lat Instytutu Polskiego na Węgrzech, oraz pokaz filmu dokumentalnego o papieżu Janie Pawle II.

* W dniu 13 maja o godz. 17.00 w Kościele Polskim w Budapeszcie rozpocznie się nabożeństwo fatimskie.

* W dniu 17 maja o godz. 10.00 w Budapeszcie w siedzibie OSP rozpocznie się kolejne plenarne posiedzenie tego samorządu.

* W dniu 17 maja o godz. 10.00

Szkolny Punkt Konsultacyjny przy Ambasadzie RP w Budapeszcie zaprasza na całonocną imprezę edukacyjno - integracyjną „Święto Szkoły – Święto Wolności” w 25. rocznicę Wolnej Polski.

* W dniu 18 maja odbędzie się poświęcenie dwujęzycznej tablicy pamiątkowej w Kościele Katolickim w Békéscsaba, z okazji kanonizacji papieża Jana Pawła II. Tablicę ufundował Samorząd Polski w Békéscsaba oraz Stowarzyszenie Kulturalne Przyjaźni Polsko - Węgierskiej.

* W dniu 18 maja o godz. 10.30 w Kościele Polskim w Budapeszcie odbędzie się pierwsza Komunia Święta.

* W dniu 18 maja o godz. 15.00 do Kaplicy Skalnej w Budapeszcie młodzież Szkoły Polskiej z IV dzielnicy zaprasza wszystkie mamy na mszę świętą, którą w ich intencji odprowadzi proboszcz Polskiej Parafii Personalnej na Węgrzech, ks. Karol Kozłowski SChr.

* W dniu 18 maja o godz. 11.30 Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha w Domu Polskim organizuje prezentację książki K. Sutarskiego.

* Od 18-25 maja do Dunaújváros przyjadą goście z Polski – uczniowie realizujący wspólny z grupą młodzieży szkolnej OSP z Dunaújváros projekt edukacyjny. W programie m.in. zwiedzanie Székesfehérváru, Sárváru, Balatonboglár i Budapesztu.

* W dniu 22 maja o godz. 17.00 w Muzeum i Archiwum Węgierskiej Polonii w Budapeszcie (Budapeszt, X dzielnica ul. Állomás 10) odbędzie się otwarcie wspólnej wystawy artystów polskich i chorwackich.

* W dniu 24 maja o godz. 17.00 w święto Matki Bożej Wspomożycielki Wiernych w Kościele Polskim, którego MBWW jest patronką odbędzie się odpust parafialny.

* W dniu 25 maja o godz. 11.30 POKO (Filia Óhegy 11) w Domu Polskim w Budapeszcie z okazji Dnia Matki organizuje koncert Nikolett Kóhán.

* W dniu 30 maja o godz. 18.00 w bazylice św. Stefana w Budapeszcie odbędzie się msza święta ku czci Matki Boskiej Częstochowskiej.

* W dniach 30-31 maja do Békéscsaba przyjedzie chór japoński OURI i w Domu Kultury odbędzie się wspólny koncert i spotkanie z chórem Chopina.

MI VOLT?

- * Március 1-jén Lengyelt Bált tartottak Budapesten az FLÖ, a XIII. és a XVIII. kerületi LNÖ rendezésében.
- * Szintén március 1-jén a budapesti Zöld Macska egyetemi klubban zajlott Józsa Dániel polóniai tag Hívójel – Sygnomen című kötetének szerzői bemutatója.
- * Március 2-án a budapesti Lengyel Házban a lengyelországi Arva vidéket bemutató rendezvényt tartottak, melyet az LKK helyi részlege (Óhegy u. 11.) szervezte.
- * Március 8-án a Bem J. LKE székházában nőnap találkozót tartottak, amelyen fellépett a „PANkreátorok” együttes. A rendezvényt az Egyesület, az V. kerületi LNÖ és az LKK Nádor utcai részlege szervezte.
- * A veszprémi LNÖ nőnap alkalmából találkozót szervezett a győri lengyel kisebbség és az Akord kórus tagjaival, melynek keretében közös éneklésre és városnézésre került sor, továbbá a lengyel-magyar barátság emlékművét is megkoszorúzták.
- * Március 9-én nőnap rendezvényt tartott a Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesülete.
- * Március 12-én zajlott Baka Györgyi a Csend jelei című könyvének szerzői bemutatója az érdi Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület és a helyi Csuka Zoltán Könyvtár szervezésében.
- * Március 14-én (Bem tábornok születésnapján és a nemzeti ünnep előestéjén) a magyarországi Bem J. LKE koszorúzási ünnepséget tartott a tábornok Budán található szobránál.
- * Március 15-én Bem J. emléktáblát avattak Keszthelyen a városvezetés szándékának köszönhetően.
- * Március 16-án tisztújító közgyűlést tartottak a Bem J. LKE-ben. Az Egyesület új elnöke Eugeniusz Korek lett.
- * Március 20-án Székesfehérváron – a helyi polónia közreműködésével – vetítették a II. János Pál – A fehér ruhás vándor (Jan Pawel II: Szukalek Was...) című dokumentumfilmet. A délelőtti folyamán az iskoláskorú fiataloknak is tartottak két vetítést a Művészetek Háza stúdiómoziban.
- * Március 20-a és 23-a között – Veszprém lengyel baráti kapcsolatokkal rendelkező iskoláinak meghívására, a Lengyel-Magyar

Barátság Napja alkalmából – Tarnówból, Krakóból, Rzeszówból és a śląski Bolesławiecből érkező lengyel küldöttségek vendégeskedtek a városban.

* Március 21-én – a Lengyel-Magyar Barátság Napjának alkalmából – Marcin Dominik Gluch zongoraművész koncertet adott a pécsi Zsolnay Kulturális Centrumban.

* Március 21-e és 24-e között – a Lengyel-Magyar Barátság Napja kapcsán – rendezvénysorozatot tartottak Székesfehérváron a helyi polónia közreműködésével. A fő szervezők (immár hagyományos) Székesfehérvár és Opolo városok önkormányzatai, illetve az ott székelő megyei önkormányzatok voltak.

* Az idei Lengyel-Magyar Barátság Napjának központi rendezvényei március 22-én Egerben zajlottak, melyen a lengyel és a magyar állam-elnökök is megjelentek.

* Március 26-án tartotta dr. Kovács István Generál Bem – Bohater wiecznych nadziei című könyvének a bemutatóját az érdi Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület és a helyi Csuka Zoltán Könyvtár szervezésében.

* Március 28-án az 1335-ös visegrádi királytalálkozó témájával foglalkozó történelmi konferencia zajlott Esztergomban az Esztergomi LNÖ és a helyi Megyei Levéltár szervezésében.

* A Lengyel-Magyar Barátság Napja alkalmából március 29-én a budapesti Szent László Gimnáziumban tartották a polóniai kórusok sereg-szemléjét a Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesületének szervezésében.

* Március 30-án megnyílt Buskó András Lengyelország egy magyar szemével című fotókiállítás a Lengyel Házban, melyet az LKK kihelyezett részlege (Óhegy utca 11.) szervezett.

MI LESZ?

- * A XIV. kerületi LNÖ május 1-jén Báthory István szobránál tartja éves emlékünnepségét.
- * Május 2-ára – II. János Pál pápa közelgő szentté avatása alkalmából – ünnepséggel készül a veszprémi LNÖ. Ennek keretében a Petőfi Sándor Színház újból színre viszi a lengyel pápának szentelt darabokat, melyeket honfitársunk, a veszprémi Elżbieta Modzelewska rendezett. Délelőtti az ifjúság az Élet-képek című előadáson vehet részt, a 18 órakor kezdődő Római

Triptichon megtekintése pedig felnőtteknek ajánlott.

* Május 3-án 17 órakor kezdődik a szentmise a Lengyel Templomban, melyet a legszentesebb Szűz Mária ünnepe, a május 3-i évforduló, illetve a határon túli lengyelek világnapja alkalmából a hazáért ajánlanak fel. Ezt követően a Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesülete a plébániával karöltve mindenkit szeretettel lát vendégül a poznańi Festa Decoro vegyeskórus koncertjén a Lengyel Házban.

* Május 4-én, a szentmisét követően – várhatóan fél 12 körül – a Lengyel Házban kihirdetik a polóniai gyermekek és fiatalok számára II. János Pál – nagyok és kicsinyek barátja címmel meghirdetett képzőművészeti pályázat eredményeit, egyúttal a pályaművekből készült kiállítás is megnyitja kapuit. A pályázatot a Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesülete és a LK Nagykövetsége mellett működő Iskolai Konzultációs Pont hirdette meg.

* Május 7-én 17 órakor kezdődik Rege Béla 70 éve robbant ki a varsói felkelés című előadása az Érdi Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület szervezésében.

* 2014. május 9 –én Sárváron a helyi LNÖ 16.00 kezdettel az I. világ háborúval kapcsolatos rendezvényt tart.

* 2014. május 9 –én Sárváron kerül megrendezésre a „Magyar katonák lengyel földön” című előadás és kiállítás. Előadó dr. Bedics Gyula történész lesz.

* Május 10-én, Békéscsabán a helyi LNÖ ünnepséget szervez május 3-a, a Lengyel Alkotmány Napja kapcsán. Megnyílik a 75 éves a magyarországi Lengyel Intézet című plakátkiállítás, illetve dokumentumfilmet is vetítenek II. János Pál pápáról.

* Május 13-án 17 órai kezdettel fatimai mise lesz a budapesti Lengyel Templomban.

* Az OLÖ május 17-én 10 órai kezdettel tartja soron következő testületi ülését budapesti székházában.

* Május 17-én 10 órakor a LK Nagykövetsége mellett működő Iskolai Konzultációs Pont szeretettel lát mindenkit egész napos oktatási-integrációs rendezvényén, melyet Iskolaünnep – Szabadságünnep címmel rendeznek Lengyelország felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából.

* Május 18-án kétnyelvű emléktáblát szentelnek a békéscsabai katolikus templomban II. János Pál pápa szentté avatásának alkalmából. Az emléktáblát a Békéscsabai Lengyel Önkormányzat és a Lengyel-Magyar Barátság Kulturális Egyesület készítette.

* Május 18-án 10 óra 30 perces kezdettel elsőáldozásra kerül sor a budapesti Lengyel Templomban.

* Május 18-án 15 órakor szentmise lesz az édesanyákért a budapesti Sziklatemplomban, melyet Karol Kozłowski atya, a magyarországi lengyel személyi plébánia plébánosa celebrál. A Lengyel Iskola újpésti részlegének tanulói szeretettel hívnak minden anyukát a részvételre.

* Május 18-án 11.30-kor mutatják be K. Sutarski könyvét a Lengyel Házban, a Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesületének szervezésében.

* Május 18-a és 25-e között lengyel vendégek – diákok – látogatnak Dunaujvárosba, akik az OLNYI dunaujvárosi tagozatának tanulóival közös oktatási programban vesznek részt. A program keretein belül többek között ellátogatnak Székesfehérvárra, Sárvárra, Balatonboglárra és Budapestre.

* Május 22-én 17 órakor nyílik meg lengyel és horvát képzőművészek közös kiállítása a Magyarországi Lengyeliség Múzeuma és Archívuma kiállítótermében.

* Május 24-én, a Mindenkor Segítő Szűz Mária ünnepén az oltalma alatt álló Lengyel Templom plébániái búcsúja 17 órakor kezdődik.

* Május 25-én 11 óra 30 perces kezdettel Kohán Nikolett koncertet ad a budapesti Lengyel Házban, az LKK helyi részlegének (Óhegy utca 11.) szervezésében.

* Május 30-án a budapesti Szent István-bazilikában 18 órakor kezdődik a Czeszochowai Szűzanya tiszteletére bemutatandó szentmise.

* Május 30-a és 31-e között Békéscsabán vendégeskedik az OURI japán kórus, amely a Művelődési Házban közös rendezvényen találkozik és közös koncertet ad a Chopin kórusral.

* *Uwaga: Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za zmiany dokonywane w w/w programach.*

(b.)

Z ŻYCIA POLSKIEJ SZKOŁY NA WĘGRZECH

Wspomnienia o Powstaniu Warszawskim

Wiosna, dokoła kwitną kwiaty, drzewa, wszystko nastraja do romantyzmu, do zwolnienia tempa życia i miejmy nadzieję, że do czytania poezji. To właśnie w kwietniu na Węgrzech obchodzi się dzień węgierskiej poezji. Jednak nie ze względu na wiosnę, od 11 kwietnia 1964 roku, w dniu urodzin węgierskiego poety Attili Józsefa, organizuje się wieczory poetyckie, spotkania z poetami. Zupełnie przypadkowo przed wieloma laty zrodziła się tradycja organizowania właśnie na wiosnę konkursów recytatorskich w szkołach niedzielnych, a później, wraz z powstaniem Szkoły Polskiej na Węgrzech konkursy te były kontynuowane.

W tym roku konkurs recytatorski, który odbył się 5 kwietnia, poświęcony był upamiętnieniu Powstania Warszawskiego. Konkurs poprzedzony był lekcjami na temat II wojny światowej, powstania. Uczniowie zapoznali się z faktami historycznymi, nagraniami wspomnień uczestników powstania oraz omawiali powieść Aleksandra Kamińskiego pt. „Kamienie na szaniec”, czytali poezję z okresu wojny, a także uczyli się śpiewać piosenkę z okresu powstania „Pałacik Michla”. Rezultatem tych lekcji był konkurs plastyczny. Ogłoszenie wyników tego konkursu nastąpiło właśnie podczas konkursu recytatorskiego. Prace uczniów, ekspresyjnie odzwierciedlające walki powstańców Warszawy, ozdobiły ściany polskiego muzeum, w którym to odbywał się konkurs recytatorski. Rysunki, polska flaga z literą P w formie kotwicy – symbol powstańców, wisząca na czołowym miejscu w muzeum oraz opaski na rękawach uczestników konkursu – takie, jakie nosili powstańcy - wszystko to tworzyło atmosferę godną uczczenia pamięci walczących powstańców. Przed rozpoczęciem konkursu uczennice z Budapesztu przedstawiły wspomnienia młodych uczestniczek powstania na podstawie fragmentów książki Patrycji Bukalskiej pt. „Sierpniowe dziewczęta 44”, a uczniowie z Dunaújváros i Újpestu wykonali montaż poetycko-

-muzyczny. Między wierszami, jako przerywniki, słuchaliśmy i oglądaliśmy filmy o Warszawie z okresu powstania, a także wiersze - piosenki, do których napisano muzykę, w wykonaniu Ewy Demarczyk i chórów wojskowych. Również uczniowie odśpiewali – i tu miłe zaskoczenie – bo wraz z rodzicami – „Pałacik Michla” oraz „Dziś do ciebie przyjść nie mogę” – piosenki, które do dziś znane są w całej Polsce. Uczniowie biorący udział w konkursie przygotowali się z dużym zaangażowaniem i bardzo pięknie deklamowali – szczególnie wykonanie nagrodzonych interpretacji przez najstarszych, nagrodzonych uczniów: Krzysztofa Halpera - Szentendre, Natalii Koncos - Budapeszt i Weroniki Krajewskiej - Budapeszt, charakteryzowało się dojrzałością i umiłowaniem poezji. W konkursie brali udział również najmłodsi uczniowie z klas I – III. Z pełnym przejęciem i radością recy-

towali śliczne wierszyki o wiosnie. Na zakończenie ogłoszono zwycięzców konkursu recytatorskiego i plastycznego. Tu pierwsze miejsce w najstarszej kategorii zajął Tamás Szalai z Tatabányi, w średniej grupie – Johanna Verő i Martin Verő z Székesfehérváru, w wśród najmłodszych: Zsófia Soltész z Újpestu.

Radością napawa fakt, że oba konkursy cieszyły się dużym powodzeniem, wzięło w nich udział wielu uczniów z wszystkich oddziałów szkoły. Obecni byli nie tylko uczniowie, ale także ich rodzice, w sumie ponad 70 osób. Było to spotkanie pełne poezji, prawdziwa lekcja historii i patriotyzmu. Szkoda tylko, że mimo głoszonych przez polski MSZ w programie współpracy z Polonią deklaracji o priorytecie oświaty polonijnej i zgłoszonych 6 wniosków

konkursowych – w tym także na oba te konkursy – ani jeden projekt nie otrzymał żadnego wsparcia finansowego! Zadaję sobie pytanie: czy to, co robimy, nie jest godne poparcia czy też nie powinniśmy brać poważnie tego, co głosi ministerstwo o znaczeniu Polonii i wychowaniu młodzieży polonijnej w duchu polskości i znajomości języka polskiego?

Ewa Rónay

AZ ORSZÁGOS LENGYEL ÖNKORMÁNYZAT PÁLYÁZATOT HIRDET MAGYAR-ORSZÁGI LENGYEL CIVIL SZERVEZETEK ÉS MAGÁNSZEMÉLYEK RÉSZÉRE KULTURÁLIS, ANYANYELVI, HITÉLETI RENDEZVÉNYEK ÉS KIADVÁNYOK 2014. ÉVI TÁMOGATÁSÁRA

1)Általános tudnivalók:

a)A támogatás célja: a magyarországi lengyelség kulturális, anyanyelvi, hitéleti hagyományainak ápolása érdekében szervezett rendezvények és kiadványok támogatása

b) Támogatási kérelmet nyújthat be: minden magyarországi lengyel civil szervezet és magánszemély

c) A támogatás formája: vissza nem térítendő, bruttó támogatás. A pályázaton elnyert összeget a mindkét fél által aláírt szerződés birtokában, a rendezvény időpontja előtt 1 héttel utalja az Önkormányzat a támogatott fél szerződésben megadott számlájára. A pályázaton elnyerhető összeg országos jelentőségű rendezvényekre legfeljebb 300 ezer Ft, helyi rendezvényekre legfeljebb 50 ezer Ft.

2)A támogatási kérelem benyújtásának módja, helye és határideje:

a)A kérelmet kizárólag a felhívás mellékletét képező adatlapon, s a kötelező mellékletek csatolásával lehet benyújtani. Kötelező mellékletek:

- program a kulturális rendezvény, ill. kiadvány lengyel vonatkozásának hangsúlyozásával (hagyományőrzés, történelmi előadás a lengyel nyelv használatával, stb.)
- részletes költségvetés az önrész, egyéb támogatótól kért, ill. kapott támogatás és az OLO-tól kért támogatás feltüntetésével
- nyilatkozat arról, hogy a Kérelmezőnek nincs köztartozása.

b) A projekt megvalósításának határideje: 2014. január -2014. december 31.

c)A kérelem beérkezési határideje: 2014. március 31.

d) A kérelem benyújtásának helye: Országos Lengyel Önkormányzat Hivatala, 1102 Budapest, Állomás u. 10.

A pályázat teljes szövege, az adatlap és nyilatkozat nyomtatvány letölthető a www.polonia.hu Hivatal oldalán a pályázatok között.

Ciała ZMARTWYCHWSTANIE, ŻYWOT WIECZNY

Święta Wielkanocne są doskonałą okazją do zastanowienia się nad głównym fundamentem wiary chrześcijańskiej. Czym jest owo zagadkowe ciała zmartwychwstanie i żywot wieczny, w które wiarę deklarujemy co niedziela podczas mszy świętej, powtarzając „Skład Apostolski”? Jakże to wszystko odległe od mazurków, zajączków, kurczątek, bab wielkanocnych, pisanek, żurka, śmigusa-dyngusa, a nawet święcenia pokarmów w kościele...

O wiele łatwiej przychodzi nam zaakceptowanie prostszej i bardziej przemawiającej do wyobraźni wersji, którą proponuje kultura popularna, czerpiąca pełnymi garściami z tradycji ludowej: wampiry, zombie, voodoo, albo nawet wywodzące się ze starych słowiańskich wierzeń strzygi. Jakoś łatwiej przyjąć magię, niż wiarę.

Łatwiej nam zrozumieć horacjańskie „non omnis moriar – nie wszystko umrę”, zaczerpnięte z Pieśni III. Tłumaczymy sobie po ludzku, po naszymu, niekoniecznie po bożemu – umrę częściowo, trochę, ale coś pozostanie po mnie, coś przetrwa, jakoś nie cały przeminę. Ale żeby od razu na końcu czasów zmartwychwstawać? Tak kompletnie, całościowo i na raz? Nie tylko symbolicznie, ale tak, jak Jezus w Wielkanoc? Jakoś człowiek w swojej wielkiej skromności przeplatanej z wielką pychą nie może tego pojąć, albo przynajmniej przyjąć bez zbędnych pytań.

Bardziej nawet przemawia do nas nieprzerwany cykl życia i śmierci, związany z przyrodą. Symbolicznie taką śmierć, a jednocześnie stałe odradzanie się, uchwycił Władysław Stanisław Reymont w monumentalnej epopeji „Chłopi”. Stary Maciej Boryna, archetyp Chłopa-Wiecznego Siewcy, w ostatniej minucie przed śmiercią idzie na pole i zaczyna siał, jak co roku na wiosnę, ale tym razem nie ziarno, ale samą ziemię, proch, w który sam się za chwilę obróci, by pewnego dnia zmartwychwstać.

Miejmy nadzieję, że zmartwychwstać jest łatwiej, niż w samo zmartwychwstanie uwierzyć. Nie będziemy wtedy sami, będą z nami i Reymont, i Horacy, i wszyscy, którzy przysli przed nami i przyjdą po nas... Będzie nam rażniej. Niech więc radość wielkanocna oderwie nas od doczesności, a iskierka wiary rozjaśni zakamarki nierozumienia.

Agnieszka Janiec-Nyitrai

Feltámadás és örök élet

A húsvéti ünnepek kiváló alkalmat szolgáltatnak a keresztény hit alapvetéseiről való elmélkedésre. Mit is jelent számunkra a feltámadás és az örök élet, melynek hitét az apostoli hitvallás szavaival minden vasárnap megvalljuk? És amely oly magára hagyottan árválkodik a húsvéti mazurekek, nyuszik, csibék, kalácsok, festett tojások, žurekek, locsolkodások világában – sőt, még a templomi ételszentelés sem szünteti meg magányosságát...

Sokkal inkább hajlamosak vagyunk egyszerűbb, könnyebben elképzelhető, népszerű hiedelmeket elfogadni, amelyek bőven merítenek népi babonákból. Vámpírokról, zombikról, vuduról, vagy akár az ősi sláv történetek vérfarkasairól regélnék. Valahogy könnyebb elfogadni a mágiát, mint a hitet.

Szívesebben azonosulunk Horatius III. ódájában szereplő idézettel: „non omnis moriar” – „nem halok meg egészen”. Nem igazán istenes módon értelmezzük, sokkal inkább emberileg, a magunk szája íze szerint: részben halunk meg, csak egy kicsit, de valami megmarad utánunk, valami túlél minket, nem teljesen múltunk el. – De hogy az idők végeztével azonnal feltámadnánk? Mindannyian, egyszerre, teljes valónkban? Úgy, mint Jézus húsvétkor, nem pedig csak jelképesen? – Valahogy az ember a maga nagy szerénységgel vegyes nagy büszkeséssel nem tudja ezt felfogni, vagy legalábbis fölösleges kérdezősködés nélkül elfogadni.

Még a szüntelen természeti körforgásban váltakozó élet és halál nyelvét is jobban értjük. Władysław Stanisław Reymont monumentális művében, a Parasztokban éppen ilyen elmúlást jelenített meg jelképesen – és a hozzá kapcsolódó folytonos újjászületés képzetét. Az idősebb Maciej Boryna, az Örök Magvető, a Paraszt archetípusa a halála előtti utolsó percben kimegy a mezőre, és – mint minden évben tavasszal – vetni kezd. Ezúttal azonban nem magokat, hanem magát a földet, a port, amelyből vétetett, és amelybe visszatérni készül, hogy egy napon önnön maga is feltámadjon.

Reménykedjünk benne, hogy feltámadni könnyebb lesz majd, mint magában a feltámadásban hinni. Akkor már nem leszünk magunkra hagyatva. A társaságunkban tudhatjuk majd Reymontot, Horatiust és mindazokat, akik előttünk érkeztek, vagy utánunk jönnek... Túlcsordul majd bennünk az élet. Húsvét öröme így szakítson ki minket az átmenetiség állapotából, a hit szikrája pedig világosítsa meg bennünk az értetlenség zugait.

Janiec-Nyitrai Agnieszka

Informacje konsularne

W związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego, które w Polsce odbędą się w dniu 25 maja br., Referat ds. Konsularnych Ambasady RP w Budapeszcie uprzejmie informuje, że na terenie Węgier utworzony zostaje jeden polski obwód do głosowania o numerze 159.

Lokal wyborczy i siedziba Obwodowej Komisji Wyborczej mieścić się będzie w siedzibie Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Budapeszcie, Városligeti fasor 16, 1068 Budapeszt.

Obywatele polscy przebywający na Węgrzech i posiadający ważny polski dowód osobisty lub paszport mają prawo oddania głosu w lokalu wyborczym po wcześniejszym zarejestrowaniu się.

Wymagania do zarejestrowania się oraz sposób rejestracji zostaną podane w późniejszym terminie.

Andrzej R. Kalinowski

Konsul

A Lengyelországban 2014. május 25-én tartandó Európai Parlamenti választásokkal kapcsolatban a Lengyel Köztársaság budapesti Nagykövetsége Konzuli Ügyek Referátuma tisztelettel tájékoztatja, hogy Magyarország területén egy lengyel választókerületet hoznak létre 159. számmal.

A választási helyiség és a Kerületi Választási Bizottság székhelye a Lengyel Köztársaság budapesti Nagykövetsége épületében lesz, címe: 1068 Budapest, Városligeti fasor 16.

Az érvényes lengyel személyi igazolvánnyal vagy útlevéllel rendelkező, Magyarországon tartózkodó lengyel állampolgárok jogosultak a választásokban való részvételre, nevük előzetes bejegyzetése után.

A bejegyzetetéssel kapcsolatos követelményeket, valamint a bejegyzetés módját egy későbbi időpontban adjuk meg.

Andrzej R. Kalinowski

Konzul

MIESIĘCZNIK WĘGIERSKIEJ POLONII
A MAGYARORSZÁGI LENGYELEK HAVILAPJA

Pismo Ogólnokrajowego
Samorządu Polskiego
z kwartalnym
dodatkiem GŁOS POLONII

Az Országos Lengyel
Önkormányzat lapja
a GŁOS POLONII
negyedévi mellékletével

polonia węgierska

Odpowiedzialny wydawca
Felelős kiadó
az Országos Lengyel
Önkormányzat Hivatala

Projekt realizowany w każdym
miesiącu ze środków budżetu
centralnego Węgier.

Redaktor naczelny
Főszerkesztő
dr Agnieszka Janiec-Nyitrai

Az újság kiadása Magyarország
központi költségvetésének havi
támogatásával készül.

Polski redaktor językowy
Lengyel nyelvi szerkesztő
dr Dorota Várnai

Węgierski redaktor językowy
Magyar nyelvi szerkesztő
Márta Alexandra Karaba

Redaktor graficzny
Grafikai szerkesztő
V4 Consulting Kft.

Tłumaczenie
Fordítás
Sutarski Szabolcs

Redakcja
Szerkesztőség

Szerkesztőségi nap
szerda 14⁰⁰-16⁰⁰

1102 Budapest, Állomás u. 10.
Telefon: +36 1 2613479
e-mail: polweg@polonia.hu

Drukarnia *Nyomda*

SZINKRON DIGITAL

Edycja online *Online kiadás*
<http://polonia.hu/dokumentumok/poloniawegierska/pw220.pdf>

Na okładce wykorzystano fragmenty obrazu J. W. Baura "Polacy i Węgrzy"

Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech Országos Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2611798 olko@polonia.hu

Stoleczny Samorząd Polski na Węgrzech Fővárosi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat
1054 Budapest, Akadémia u. 1-3
tel.: +36 1 3321979 flko@t-online.hu

Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy Lengyel Közművelődési Központ
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2611798 olko@polonia.hu

Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J. Bema na Węgrzech Magyarországi „Bem József” Lengyel Kulturális
Egyesület
1051 Budapest, Nádor u. 34. II. p.
tel.: +36 1 3110216 www.bem.hu bem@bem.hu

Stow. Polskich Katolików na Węgrzech pw. św. Wojciecha
Dom Polski
Magyarországi Lengyel Katolikusok Szt. Adalbert Egyesülete

1103 Budapest, Óhegy u. 11.
tel.: +36 1 2626908 adalbert@enternet.hu

Szkoła Polska na Węgrzech Lengyel Nyelvoktatói Nemzetiségi Iskola
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2612748 szkolpol@polonia.hu

Szkolny Punkt Konsultacyjny – Szkoła Polska przy Ambasadzie RP A Lengyel Nagykövetség mellett működő
Lengyel Iskola
1025 Budapest, Törökvész út 15.
tel.: +36 1 3268306
tel.: +36 70 7013847 polish_school@gazeta.pl

Muzeum i Archiwum Węgierskiej Polonii Magyarországi Lengyelség Múzeuma és Levéltára
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2608023 muzeum@polonia.hu

Polska Parafia Personalna na Węgrzech Lengyel Perszonális Plébánia
1103 Budapest, Óhegy u. 11.
tel.: +36 1 4318414 www.parafiabudapest.republika.pl plebaniapl@onet.eu

Ambasada Polska w Budapeszcie Lengyel Köztársaság Budapesti Nagykövetsége
1068 Budapest, Városligeti fasor 16.
tel.: +36 1 4138200 www.budapest.msz.gov.p budapest.amb.sekretariat@msz.gov.pl

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Kereskedelemfejlesztési és Beruházás Ösztönzési Osztály
tel.: 1 251 46 77 www.budapest.trade.gov.pl budapest@trade.gov.

Referat Konsularny Ambasady RP A Lengyel Köztársaság Nagykövetsége Konzuli osztálya
1068 Budapest, Városligeti fasor 16.
tel.: + 36 1 413 8208 budapest.amb.wk@msz.gov.pl

Instytut Polski w Budapeszcie Lengyel Intézet
1065 Budapest, Nagymező u. 15.
tel.: +36 1 3115856 www.polinst.hu info@polinst.hu biblioteka@polinst.hu

Ogólnokrajowa Biblioteka Języków Obcych Országos Idegennyelvű Könyvtár
1056 Budapest, Molnár u. 11.
tel.: +36 1 3183688 www.opac.oik.hu kolcsonzo@oik.hu

Redakcja kwartalnika „Głos Polonii” „Głos Polonii” szerkesztősége
1051 Budapest, Nádor utca 34. glospolonii@bem.hu

Program radiowy w języku polskim: „Magazyn Polski” - emisja w soboty, godz. 13.30
MR4 (fales średnie 873 kHz) i ze strony: <http://www.mediaklikk.hu/musor/lengyel-nemzetisegi-musor/>
Redakcja Polska „Magyar Rádión” z Rt. 1800 Budapest, Brody S. u. 3-5.

Polonijna strona internetowa: www.polonia.hu

PRENUMERATA - TYLKO 250 FORINTÓW ZA JEDEN NUMER!!!

Roczna prenumerata miesięcznika „Polonia Węgierska” (12 numerów) i jego kwartalnego dodatku „Głos Polonii” (4 numery) na rok 2014 wynosi dla prenumeratorów:

indywidualnych (po 1 egzemplarzu) – **4.000 forintów/rok**

zbiorowych (samorządów, po 5 egzemplarzy) – **20.000 forintów/rok.**

Sposoby płatności: przelew na konto.

Przyjmujemy również zamówienia na numery wcześniejsze - można je zgłaszać na analogicznych warunkach.

Redakcja z wdzięcznością przyjmuje także większe sumy wpłat prenumeraty od osób oraz instytucji i samorządów, jeżeli ich stan finansowy to umożliwia. Wsparcie finansowe prosimy przekazywać na konto K&H:10400157-00026536-00000004. W rubryce „Közlemény” prosimy wpisać „Lapkiadás támogatás” (wsparcie dla pisma).

ELŐFIZETÉS - CSAK 250 FORINT EGY SZÁMRA !!!

A „Polonia Węgierska” havilap éves előfizetése (12 szám) és negyedéves melléklete, a „Głos Polonii” (4 szám) 2014. évre:

egyéni előfizetőknek (egy példány) – **4.000 Ft/év;**

a közösségi előfizetőknek (önkormányzatok, 5 példányban) – **20.000 Ft/év**

Előfizetés módja: banki átutalás.

Vállaljuk a korábbi számokra vonatkozó rendelések teljesítését – azonos feltételek mellett.

A szerkesztőség hálisan elfogad nagyobb előfizetői összegeket is úgy magán-személyektől, mint intézményektől, ha ezt pénzügyi helyzetük lehetővé teszi. A szerkesztőségnek felajánlott pénzügyi támogatást a K&H bankban lévő számlára kérjük utalni: 10400157-00026536-00000004. A „Közlemény” rovatba kérjük beírni: „Lapkiadás támogatás”.

KALEJDOSKOP ŻYCIA POLONIJNEGO NA WĘGRZECH

DZIEŃ KOBIET W "BEMIE"

OTWARCIE WYSTAWY PRAC KRZYSZTOFA DUCKIEGO W EGERZE

DZIEŃ PRZYJAŹNI POLSKO-WĘGIERSKIEJ
W ESZTERGOMSKIM ARCHIWUM,
NA ZDJ. AMBASADOR ROMAN KOWALSKI,
ERZSÉBET CSOMBOR I DR PÁL VÖLNER

AMBASADOR ROMAN KOWALSKI
ODBIERA NAGRODĘ IM. J. ANTALLA

KALEJDOSKOP ŻYCIA POLONIJNEGO NA WĘGRZECH

DZIEŃ KOBIET W DOMU POLSKIM

KONKURS RECYTATORSKI I PLASTYCZNY W POLSKIEJ SZKOLE NA WĘGRZECH

DZIECI Z BEMOWSKIEGO PRZEDSZKOLA
TOPIĄ MARZANNE

MŁODZIEŻ ŚWIĘTUJE W VESZPRÉM
DZIEŃ PRZYJAŹNI POLSKO-WĘGERSKIEJ

